

Uchwała Nr III/16/2018

Rady Gminy Somonino

z dnia 19 grudnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia „Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy
Somonino za lata 2014-2017”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2018 r. poz. 994 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2018 poz. 799 ze zm.) Rada Gminy Somonino uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino za lata 2014-2017” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Andrzej Sołtysek

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym

data: 18.12.2018 podpis:

PRZEWODNICZĄCY

Michał Janowski
Gd. - 1895

Uzasadnienie

Zapis art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2018 poz. 799 ze zm.) nakłada na organ gminy obowiązek sporządzania programów ochrony środowiska, jako realizacji polityki ekologicznej państwa. Polityka ta określa, na podstawie aktualnego stanu środowiska, w szczególności cele ekologiczne, priorytety ekologiczne, poziomy celów długoterminowych, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno – ekologiczne i środki finansowe.

Uchwałą nr V/24/15 Rady Gminy Somonino z dnia 18.03.2015 r. został przyjęty Program Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021.

Zgodnie z zapisami art. 18 ust. 2 ww ustawy Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy co 2 lata sporządza i przedkłada radzie gminy raport z wykonania programu ochrony środowiska.

Mając na uwadze powyższe, przedłożony zostaje „Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Somonino za lata 2014-2017”.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Somonino
za lata 2014-2017

Zamawiający:

Gmina Somonino
Urząd Gminy Somonino
ul. Ceynowy 21
83-314 Somonino

Wykonawca:

Green Key Joanna Masiota-Tomaszewska
ul. Nowy Świat 10a/15
60-583 Poznań
www.greenkey.pl

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino za lata 2014-2017

Właściciel Firmy

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autorzy opracowania:

mgr Andrzej Karkowski
mgr Kamil Nabagło
we współpracy z pracownikami
Urzędu Gminy Somonino

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	6
1.1.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	6
1.2.	PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	6
1.3.	POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA	6
1.4.	METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU	7
1.5.	OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT	7
2.	OCENA STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2014-2015 ORAZ 2016-2017	8
2.1.	POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	8
2.2.	ZASOBY WODNE	11
2.2.1.	WODY POWIERZCHNIOWE	11
2.2.2.	WODY PODZIEMNE	14
2.2.3.	ZAGROŻENIE POWODZIOWE I PODTOPIENIAMI	14
2.3.	GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	15
2.3.1.	SIEĆ WODOCIĄGOWA	15
2.3.2.	JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ	16
2.3.3.	SIEĆ KANALIZACYJNA	16
2.3.4.	OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW	16
2.3.5.	INWESTYCJE W GOSPODARCE WODNO – ŚCIEKOWEJ	17
2.4.	GOSPODARKA ODPADAMI	17
2.4.1.	PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA	17
2.5.	OCHRONA PRZYRODY	20
2.5.1.	PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA	20
2.6.	SUROWCE MINERALNE	22
2.6.1.	PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA	22
2.7.	GLEBY	24
2.7.1.	PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA	24
2.8.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	27
2.8.1.	PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA	27
2.9.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	30
2.9.1.	PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA	30
2.10.	POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE	32
2.10.1.	PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA	32
2.11.	WYTYCZNE DO OGRANICZENIA PRESJI NA ŚRODOWISKO	33
3.	WYKAZ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH ZREALIZOWANYCH W LATACH 2014-2017	36
3.1.	UJĘCIE WYBRANYCH ZADAŃ WPŁYWAJĄCYCH NA POPRAWĘ STANU ŚRODOWISKA REALIZOWANYCH PRZEZ GMINĘ SOMONINO	36
4.	EDUKACJA EKOLOGICZNA	50
4.1.	DZIAŁANIA GMINY SOMONINO	50
5.	RAPORT FINANSOWY	51
5.1.	WYDATKI BUDŻETOWE GMINY SOMONINO WG DZIAŁÓW W LATACH 2014-2017	51

6.	ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI WYZNACZONYMI W POWIATOWYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA	52
7.	OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ	52
8.	MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	53
8.1.	WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z ANALIZY WSKAŹNIKOWEJ NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	53
8.2.	TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	55
8.3.	ZASADY DALSZEGO MONITORINGU	60
	SPIS TABEL	61
	SPIS RYCIN	61

Wykaz skrótów:

BDL – Bank Danych Lokalnych,
dz. nr ew. – działka o numerze ewidencyjnym,
GIOŚ – Główny Inspektor Ochrony Środowiska,
GUS – Główny Urząd Statystyczny,
GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych,
JCW – Jednolita Część Wód,
JCWPd – Jednolite Części Wód Podziemnych,
mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
N – azot ogólny,
NH₄ – amon,
NO_x – tlenki azotu w spalinach samochodowych,
OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza,
OZE – Odnawialne Źródła Energii,
PGW Wody Polskie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PLB, PLH – krajowe Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków otrzymały kod zaczynający się od liter PLB, gdzie „PL” oznacza że teren znajduje się w Polsce, natomiast „B” po angielsku „birds” oznacza ptaki. Polskie Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk posiadają natomiast kod PLH gdzie „H” po angielsku „habitat” oznacza siedlisko.
ppk – punkt pomiarowo – kontrolny,
PPD, PSD – poniżej stanu dobrego (jakość wód),
P – fosfor ogólny,
PM 10 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 10 µm,
PM 2,5 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 2,5 µm,
PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska,
PEM – pola elektromagnetyczne,
PIG-PIB – Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy,
POŚ – Program Ochrony Środowiska,
PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
RLM – równoważna liczba mieszkańców,
RPO – Regionalny Program Operacyjny
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej,
S.A. – Spółka akcyjna,
SO₂ – dwutlenek siarki,
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
WIOŚ – Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska,
ZDR – Zakład Dużego Ryzyka,
ZZR – Zakład Zwiększonego Ryzyka.

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2017 r. poz. 519 ze zm.) organ wykonawczy gminy (tj. Wójt Gminy Somonino) sporządza co dwa lata raport z realizacji Programu ochrony środowiska, który przedstawia organowi stanowiącemu i kontrolnemu (tj. Radzie Gminy Somonino).

Opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.) opracowany raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Somonino.

1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021” przyjętego Uchwałą Nr V/24/15 Rady Gminy Somonino z dnia 18 marca 2015 r.

Zakres niezbędnych informacji, jakie zawiera niniejszy raport odpowiada treści przyjętego programu ochrony środowiska, a także uwzględnia dane raportowe z okresu sprawozdawczego. W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji zadań dotyczących ochrony środowiska.

Dokument został dostosowany do obecnego sposobu opracowania programów ochrony środowiska, a w związku z tym ich raportowania, tak by spełniać wymogi Wytocznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r.

1.3. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Powszechne zainteresowanie problematyką ochrony środowiska w każdej dziedzinie życia człowieka wymaga opracowywania syntetycznych dokumentów, które zbierają informacje o stanie środowiska przyrodniczego człowieka oraz wyznaczają cele ekologiczne, które prowadzą w konsekwencji do zrównoważonego rozwoju obszaru.

Wynikiem procesu planowania są programy zawierające wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określające opcje i warunki rozwiązań. Takim właśnie jest „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021”.

Ważne jest również, aby prowadzić ciągłą aktualizację zamierzonych działań, dostosowywać je do aktualnej sytuacji i mierzyć ich stopień wykonania. Przeprowadzanie

analiz czasowych pozwala określić obszary, które faktycznie się rozwijają, a nad którymi trzeba nadal pracować. Służą temu raporty z realizacji programów ochrony środowiska, które należy sporządzać co dwa lata. Niniejszy raport obejmuje dwa dwuletnie okresy raportowania tj. lata 2014-2015 oraz 2016-2017.

Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska Gminy Somonino opisanym w raportowanym programie powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przyjęte założenia i zaplanowane przedsięwzięcia.

Zadaniem raportu jest więc ocena zakresu i stopnia wykonanych zadań, które przewidziano do realizacji w raportowanym programie. Zgodnie z dostępnymi danymi oceniono stan i jakość poszczególnych komponentów środowiska.

1.4. METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU

Zakres niezbędnych informacji jakie powinien zawierać raport powinien odpowiadać treści przyjętego programu. W niniejszym raporcie przedstawiono postępy w realizacji zadań zapisanych w programie.

Korzystano z danych zawartych w sprawozdaniach z budżetu Gminy Somonino, a także danych pozyskanych od jednostek i instytucji działających na tym terenie.

Do opisu stanu środowiska wykorzystano przede wszystkim dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Ważnym źródłem danych w zakresie analizy wskaźnikowej były informacje prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny.

W dokumencie wykorzystano informacje dostępne w publikacjach instytucji działających w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Somonino, danych literaturowych i zawartych w obowiązujących programach sektorowych.

1.5. OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT

Raport dotyczy Gminy Somonino, którą zgodnie ze stanem na 31.12.2016 r. zamieszkiwało 10 409 osób.

Powierzchnia Gminy Somonino wynosi 11 211 ha.

2. OCENA STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2014-2015 ORAZ 2016-2017

2.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Podstawę oceny jakości powietrza stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska (Dz. U. 2012 poz. 1031) poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Dla każdego z tych kryteriów zostały określone odrębne wymagania dotyczące lokalizacji stacji pomiarowych, a także wymaganego zakresu wykonywanych badań.

W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył PM₁₀ i PM_{2,5}, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM₁₀ oraz benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM₁₀.

Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu NO_x i ozon (O₃).

W ocenie jakości powietrza uwzględnia się substancje, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów: dopuszczalnych, docelowych lub celu długoterminowego w powietrzu. Substancje te zostały wybrane ze względu na powszechność występowania i szkodliwość dla zdrowia ludzkiego i roślin.

Aby dobrze przedstawić problem zanieczyszczenia powietrza należy zastanowić się nad źródłami zanieczyszczeń. W zależności od rodzaju źródła emisji zanieczyszczeń powietrza rozróżnia się:

- **emisję punktową**, gdzie zanieczyszczenia pochodzą głównie z zakładów przemysłowych, w których następuje spalanie paliw do celów energetycznych oraz z procesów technologicznych,
- **emisję liniową**, której źródło znajduje się w transporcie drogowym, kolejowym, wodnym i lotniczym,
- **emisję powierzchniową** jako sumę emisji z palenisk domowych, małych kotłowni przydomowych, nie wielkich kotłowni dostarczających lokalnie ciepło.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku w oparciu o inwentaryzację sporządzoną na cele modelowania jakości powietrza w województwie pomorskim sporządził raport presji pochodzenia antropogenicznego. Dane bazują na roku 2015 i zostały opublikowane w raporcie kompleksowym za lata 2013-2015. Przedstawione zostały emisje dla NO₂, SO₂ oraz PM₁₀ dla poszczególnych powiatów województwa, zachowując podział na źródła emisji. Nie ma dostępnych danych dla poszczególnych gmin, jednak już ujęcie dla całego powiatu jest ważną informacją o występujących źródłach zanieczyszczeń.

W przypadku **NO₂** dla powiatu kartuskiego największy jest udział emisji liniowej (zanieczyszczenia komunikacyjne) i wynosi 76 %. Udział emisji powierzchniowej wynosi 22 % natomiast emisja punktowa to jedynie 2 %.

Największy udział emisji powierzchniowej typowy jest dla **SO₂** i wynosi 77 %. Uzupełnieniem jest emisja punktowa - 13 % i liniowa - 10 %.

Również w przypadku **PM₁₀** dominuje udział emisji powierzchniowej, który wynosi 77 %. Znacznie niższy jest udział emisji liniowej – 21 % oraz punktowej – 2 %.

Biorąc pod uwagę powyższe dane bez wątpienia należy stwierdzić, że głównym źródłem zanieczyszczeń w skali powiatu kartuskiego oraz Gminy Somonino jest emisja powierzchniowa pochodząca z indywidualnych palenisk domowych. Jedynie w przypadku **NO₂** najważniejszy jest udział zanieczyszczeń komunikacyjnych. Głównym problemem jest spalanie niskiej jakości surowców w przestarzałych i mało wydajnych piecach w gospodarstwach domowych. Problem jest szczególnie widoczny w zwartej, słabo przewietrzanej zabudowie w okresie jesienno-zimowym i bezwietrzne dni.

Podobny problem występuje również w małych firmach produkcyjno-usługowych, z których emisja nie wymaga uzyskania pozwolenia. Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Kartuzach na terenie Gminy Somonino nie ma zakładów posiadających pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Brak również zakładów posiadających pozwolenie zintegrowane.

Marszałek Województwa Pomorskiego również nie wydawał żadnego pozwolenia zintegrowanego lub pozwolenia na emisję gazów i pyłów dla obszaru Gminy Somonino.

W mniejszym stopniu na złą jakość powietrza w Gminie Somonino wpływa transport (emisja liniowa).

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza obowiązuje następujący podział kraju na strefy.

Według tego podziału w województwie pomorskim wydzielono 2 strefy: aglomeracja trójmiejska oraz strefa pomorska. Gmina Somonino należy do strefy pomorskiej.

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do odpowiedniej klasy.

Największym problemem w skali Gminy Somonino pozostaje wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM 10 oraz benzo(a)pirenem.

W tabeli przedstawiono klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie pomorskiej w latach 2014-2017.

Dane zaprezentowano w ujęciu poszczególnych lat biorąc pod uwagę kryterium ochrony zdrowia oraz kryterium ochrony roślin.

Działaniami zmierzającymi do poprawy jakości powietrza powinny być:

- rozbudowa lokalnych, wspólnych źródeł ciepła – np. wspólne kotłownie,
- rozbudowa sieci gazowej,
- systematyczne przeprowadzanie działań termomodernizacyjnych budynków co przekłada się na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło,
- wyeliminowanie spalania paliw złej jakości w piecach domowych,
- wyeliminowanie spalania odpadów w paleniskach domowych,
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych,

- usprawnienie ruchu, w celu zmniejszenia emisji spalin, budowa ścieżek rowerowych,
- rozwój technologii energooszczędnych,
- zwiększanie udziału OZE.

Działania mające na celu poprawę jakości powietrza koordynowane są na szczeblu wojewódzkim. Aktualnie na terenie Województwa Pomorskiego obowiązują:

- Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 353/XXXIII/17 z dnia 27 marca 2017 roku w sprawie określenia aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu,
- Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 158/XIII/15 z dnia 26 października 2015 roku w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej na lata 2015-2020 z perspektywą na lata następne określony ze względu na przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM2,5.

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2014-2017 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Zanieczyszczenie	Klasa			
	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A	A	A
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony)	C	A (C1)	A	A
PM 10 (pył zawieszony)	C	C	C	C
B(a)P (benzo(a)piren)	C	C	C	C
As (arsen)	A	A	A	A
Cd (kadm)	A	A	A	A
Ni (nikiel)	A	A	A	A
Pb (ołów)	A	A	A	A
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2	D2	D2

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2014-2017 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa	Rok	Klasyfikacja wg rodzajów zanieczyszczeń			
		O3 (dc)	O3 (dt)	NO2	SO2
Strefa pomorska	2014	A	D2	A	A
	2015	A	D2	A	A
	2016	A	D2	A	A
	2017	A	D2	A	A

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku

2.2. ZASOBY WODNE

2.2.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Somonino położona jest w obrębie 7 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek (JCWP¹). Na omawianym terenie nie występują JCWP jezior, JCWP przejściowych, ani JCWP przybrzeżnych.

W kolejnej tabeli oraz na wykresie przedstawiono dane dotyczące poszczególnych JCWP znajdujących się na terenie Gminy Somonino.

Tabela 3. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek zlokalizowanych w obrębie Gminy Somonino

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP
1.	Wierzyca z jeziorami Grabowskie i Wierzysko do wypływu z jez. Zagnanie	RW200017298173
2.	Wietcisa do Rutkownicy z Rutkownicą	RW200017298469
3.	Dopływ z Rą	RW2000174868178
4.	Dopływ spod Egierowa	RW2000174868189
5.	Reknica	RW200017486869
6.	Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki	RW20001948683
7.	Radunia do wypływu z jez. Ostrzyckiego	RW20002548681759

Źródło: RZGW Gdańsk

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP.

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące wyników badań jakości JCWP znajdujących się na terenie Gminy Somonino (na podstawie oceny WIOŚ w Gdańsku).

Na terenie Gminy Somonino występuje 7 Jednolite Części Wód Powierzchniowych Rzek z czego w okresie sprawozdawczym badano jakość czterech z nich, tj.:

- JCWP Wierzyca z jeziorami Grabowskie i Wierzysko do wypływu z jez. Zagnanie – w punkcie pomiarowym Wierzyca – Sarnowy (dwukrotnie),
- JCWP Wietcisa do Rutkownicy z Rutkownicą – w punkcie pomiarowym Wietcisa – Stary Wiec,
- JCWP Reknica – w punkcie pomiarowym Reknica - ujście,
- JCWP Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki – w punkcie pomiarowym Radunia - Lniska.

¹ JCWP - oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych

Tabela 4. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujących teren Gminy Somonino, które badane były w okresie sprawozdawczym

Parametr	1		2	3	4
Nazwa JCWP	Wierzyca z jeziorami Grabowskie i Wierzysko do wypływu z jez. Zagnanie		Wietcisa do Rutkownicy z Rutkownicą – w punkcie pomiarowym Wietcisa	Reknica	Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki
Punkt pomiarowy	Wierzyca - Sarnowy		Wietcisa – Stary Wiec	Reknica - ujście	Radunia - Lniska
Rok badań	2013	2016	2013	2015	2015
Klasa elementów biologicznych	I	II	II	II	II
Klasa elementów hydromorfologicznych	II	I	II	II	II
Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5)	PPD	PSD	II	II	II
Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.6)	brak oceny	brak oceny	II	II	II
Stan / potencjał ekologiczny	umiarkowany	umiarkowany	dobry	dobry	dobry
Stan chemiczny	brak oceny	brak oceny	dobry	dobry	dobry
Stan JCWP	zły	zły	dobry	dobry	dobry

Źródło: WIOŚ Gdańsk

Zastosowano skalę zgodnie z zasadami przewidzianymi poniżej:

Klasa elementów biologicznych				Stan/potencjał ekologiczny				Klasa elementów fizykochemicznych			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
I	b. dobry	maksym.	I	I	b. dobry	maksym.	II	I	b. dobry	maksym.	I
II	dobry	II	II	II	dobry	II	II	II	dobry	II	II
III	umiarkowany	III	III	III	umiarkowany	III	III	PSD	poniżej dobrego	PPD	PPD
IV	słaby	IV	IV	IV	słaby	IV	IV	Rodzaj JCW			
V	zły	V	V	V	zły	V	V	naturalna	sztuczna lub silnie zmodyfikowana		

Stan chemiczny			Klasa elem. hydromorfologicznych			
DOBRY	stan dobry		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
PSD śr	poniżej stanu dobrego	przekroc. stęż. średniorocz.	I	b. dobry	maksym.	I
PSD max		przekroc. stęż. maksym.			dobry	II
PSD		przekroc. stęż. śred. i maks.				

Dodatkowo należy odnieść się do danych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. Dla JCWP Wierzyca z jeziorami Grabowskie i Wierzysko do wypływu z jez. Zagnanie RW200017298173 określono cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Zdiagnozowano jednak zagrożenie dla osiągnięcia tych celów. Zastosowano przedłużenie terminu osiągnięcia celu ze względu na brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także

okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

**Tabela 5. Cele środowiskowe dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych
ze wskazaniem zagrożeń ich osiągnięcia**

Lp.	Nazwa i kod JCWP	Cele środowiskowe określone dla JCWP	Czy występuje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych?	Typ odstępstwa i przyczyny odstępstwa
1.	Wierzyca z jeziorami Grabowskie i Wierzysko do wypływu z jez. Zagnanie RW200017298173	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	Przedłużenie terminu osiągnięcia celu - brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.
2.	Wietcisa do Rutkownicy z Rutkownicą RW200017298469	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie dotyczy
3.	Dopływ z Rął RW2000174868178	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie dotyczy
4.	Dopływ spod Egiertowa RW2000174868189	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie dotyczy
5.	Reknica RW200017486869	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie dotyczy
6.	Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki RW20001948683	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie dotyczy
7.	Radunia do wypływu z jez. Ostrzyckiego RW20002548681759	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie dotyczy

Źródło: opracowanie na podstawie danych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.

Dla pozostałych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek przewidziano cele środowiskowe: dobry stan / potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Nie stwierdzono ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wobec czego nie było potrzeby odstępstw.

2.2.2. WODY PODZIEMNE

Gmina Somonino położona jest w zasięgu 2 Jednolitych Części Wód Podziemnych,

- JCWPd nr 28 obejmuje południową część Gminy Somonino,
- JCWPd nr 13 obejmuje centralną i północną część opisywanego obszaru.

Zgodnie z monitoringiem diagnostycznym zarówno stan chemiczny jak również ilościowy oceniono jako dobry. Należy jednak podkreślić, że dane te dotyczą całych jednolitych części wód podziemnych i tak są prezentowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Dane te dotyczą roku 2012 oraz 2016.

**Tabela 6. Stan wód podziemnych dla JCWPd
obejmujących obszar Gminy Somonino**

Lp.	Nr JCWPd	Rok badań	Stan wód	
			chemiczny	ilościowy
1.	13	2012	dobry	dobry
		2014	b.d.	b.d.
		2015	b.d.	b.d.
		2016	dobry	dobry
		2017	b.d.	b.d.
2.	28	2012	dobry	dobry
		2014	b.d.	b.d.
		2015	b.d.	b.d.
		2016	dobry	dobry
		2017	b.d.	b.d.

Źródło: mjwp.gios.gov.pl

Północno – wschodnia część Gminy Somonino położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska.

2.2.3. ZAGROŻENIE POWODZIOWE I PODTOPIENIAMI

Na opisywanym terenie obszary zagrożone powodzią i obszary zagrożone podtopieniami występują na bardzo małym obszarze:

- w dolinie rzeki Wierzycy w południowo – zachodniej części Gminy Somonino w rejonie wsi Piotrowo,
- w dolinie rzeki Radunia w północno – wschodniej części opisywanej jednostki w rejonie wsi Babi Dół i Wyczechowo.

Należy jednak podkreślić, że w przypadku obfitych opadów deszczu i wzmożonych przepływów wód mogą występować lokalne, krótkotrwałe podtopienia.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku działający obecnie w strukturach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w latach 2014-2017 brał czynny udział w opracowaniu aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły. Za opracowanie obu dokumentów odpowiadał Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Prowadzono również szereg działań planistycznych i organizacyjnych:

- przeprowadzono weryfikację wód wrażliwych na azotany pochodzenia rolniczego (2015 r.),
- przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko projektu planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Dolnej Wisły (2015 r.),
- w roku 2015 opracowano projekt Planu utrzymania wód w regionie wodnym Dolnej Wisły i przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszło w życie Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu utrzymania wód w regionie Dolnej Wisły,
- wydano rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Wisły.

Corocznie prowadzone były działania polegające na wykonaniu prac konserwacyjnych na ciekach administrowanych w imieniu Marszałka Województwa Pomorskiego przez Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego. Prace te polegały na wykonaniu konserwacji bieżącej czyli okaszaniu skarp i dna cieków z korzeniącej się roślinności.

2.3. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

2.3.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA

Zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Somonino realizuje Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo – Usługowe Sp. z o.o. w Sławkach.

Spółka jest eksploatatorem sieci wodociągowej zaopatrującej w wodę odbiorców z terenu Gminy Somonino oraz częściowo z gmin: Przywidz i Kartuzy.

Na terenie Gminy Somonino funkcjonuje 7 stacji uzdatniania wody na których występuje strefa ochrony bezpośredniej. Maksymalny pobór wody określony w pozwoleniu wodnoprawnym dla poszczególnych SUW wynosi:

- 1) Hopowo – 50 m³/h,
- 2) Egiertowo – 24 m³/h,
- 3) Goręczyno – 24 m³/h,
- 4) Somonino – 38 m³/h,
- 5) Starkowa Huta – 28 m³/h,
- 6) Rybaki – 22 m³/h,
- 7) Ramleje – 64 m³/h.

Na terenie Gminy Somonino znajdują się odcinki sieci wodociągowej azbestocementowej. Występują w miejscowościach Goręczyno i Hopowo. Ich łączna długość wynosi około 2 km.

Zgodnie z danymi GUS do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 99,9 % mieszkańców.

2.3.2. JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ

Według danych przekazanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kartuzach na dzień 31 grudnia 2017 r. wszystkie urządzenia (wodociągi) na terenie Gminy Somonino objęte monitoringiem dostarczały wodę spełniającą wymogi sanitarne, określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989).

W latach 2014-2017 wszystkie oceny jakości wody były pozytywne co oznacza, że woda spełniała wymogi. W incydentalnie występujących przypadkach przekroczenia dopuszczalnych wartości podejmowano skuteczne działania mające na celu przywrócenie normatywnej jakości dostarczanej wody.

2.3.3. SIEĆ KANALIZACYJNA

Na terenie Gminy Somonino funkcjonuje sieć kanalizacji sanitarnej zarówno grawitacyjnej jak i tłocznej. Zgodnie z danymi GPRU Sp. z o.o. w Sławkach niepodłączonymi do sieci kanalizacyjnej miejscowościami są: Kamela, Połęczyno, Starkowa Huta, Kaplica, Piotrowo, Rybaki.

Sieć kanalizacji sanitarnej oprócz kolektorów i oczyszczalni ścieków składa się z 21 przepompowni ścieków.

Gestorem sieci kanalizacji deszczowej jest Gmina Somonino.

Według danych GUS odsetek mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej wyniósł odpowiednio: w roku 2014 – 75,3 %, w roku 2015 – 75,7 %, w roku 2016 – 75,9 %, a dane za rok 2017 nie zostały jeszcze opublikowane.

2.3.4. OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

Oczyszczalnia ścieków dla terenu Gminy Somonino zlokalizowana jest w miejscowości Sławki na działce nr 490/2.

Maksymalny przepływ dobowy zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym dla oczyszczalni ścieków w Sławkach wynosi 1 500 m³/d. Wielkość oczyszczalni wynosi 21 000 RLM. Na chwilę obecną oczyszczalnia nie wymaga pilnej modernizacji. Jednak ze względu na znaczny rozwój budownictwa mieszkaniowego, powstawanie nowych firm w okolicach drogi krajowej nr 20 oraz planowane rozbudowy sieci kanalizacyjnej w nowych miejscowościach w niedalekiej przyszłości modernizacja tego obiektu stanie się koniecznością.

W procesie oczyszczania ścieki surowe z kanalizacji sanitarnej trafiają do pompowni ścieków surowych. Następnie trafiają do stacji mechanicznego oczyszczania, gdzie usuwane są skratki, piasek i tłuszcze. Następnie ścieki płyną grawitacyjnie do dwóch równoległych reaktorów biologicznych, gdzie można wyróżnić następujący układ stref: komora predenitryfikacji, beztlenowa, denitryfikacji, nitryfikacji oraz defostacji chemicznej (dozowanie PIX-u). Z reaktorów ścieki trafiają do osadników wtórnych, gdzie następuje

oddzielenie ścieków oczyszczonych od osadu. Ścieki oczyszczone trafiają do komory przepływowej, a następnie do odbiornika – rzeki Raduni.

Oczyszczalnia ścieków w Sławkach zlokalizowana jest na terenie niezabudowanym. Graniczy z polami uprawnymi oraz pastwiskami. Najbliższe zabudowania znajdują się w odległości 300 m od oczyszczalni. Zgodnie z danymi Gminnego Przedsiębiorstwa Remontowo – Usługowego Sp. z o.o. w Sławkach nie ma sygnałów, aby funkcjonowanie obiektu było uciążliwe dla okolicznych mieszkańców.

Największym dostawcą ścieków do oczyszczalni ścieków w Sławkach jest Kartuskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, które dostarcza ścieki z części terenu Gminy Kartuzy. Główny kolektor kanalizacyjny biegnący przez Somonino w tym 2 przepompownie ścieków oraz oczyszczalnia obciążone są przez wymienionego dostawcę w 40 % skali ogólnej odbieranych ścieków.

Kolejnym dostawcą ścieków jest Polskie Północne Pierze i Puch z siedzibą w Borczu. W ramach prowadzonej działalności firma wytwarza około 4 000 m³ ścieków miesięcznie. To duże obciążenie dla kolektora kanalizacyjnego oraz przepompowni ścieków w Borczu.

Innym dostawcą ścieków jest firma Vector – Food, która wytwarza około 1500 m³ ścieków miesięcznie, co jest sporym obciążeniem dla pompowni ścieków oraz rurociągu tłocznego w miejscowości Wyczechowo. Jednocześnie wymieniona firma jest odbiorcą wody z wodociągu gminnego. Z uwagi na znaczny pobór wody w okresie letnim występują sytuacje, w których sieć wodociągowa oraz Stacja Uzdatniania Wody w Hopowie w której zaopatrywana jest firma Vector – Food pracują w maksymalnych dopuszczalnych wartościach przepustowości.

2.3.5. INWESTYCJE W GOSPODARCE WODNO – ŚCIEKOWEJ

Zgodnie z danymi GPRU Sp. z o.o. w Sławkach w latach 2014-2017 na terenie Gminy Somonino wykonano następujące inwestycje, które przyczyniły się do rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej:

- Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Goręczynie,
- Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Egiertowie,
- Sukcesywna modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Somoninie (realizacja tej inwestycji kontynuowana jest w 2018 r.),
- Instalacja urządzeń do produkcji nawozu AGRO – SLUDGE z osadu ściekowego,
- Budowa nowych odcinków sieci wodociągowej w ilości 7 515 m,
- Budowa nowych odcinków sieci kanalizacji sanitarnej w ilości 2 028 m.

2.4. GOSPODARKA ODPADAMI

2.4.1. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA

Z dniem 1 lipca 2013 r. Gmina Somonino przejęła władztwo nad odpadami komunalnymi. Obowiązek gospodarowania odpadami przez gminy lub związki międzygminne

został nałożony znówelizowaną ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289), która w sposób zasadniczy i radykalny przebudowała system prawny dotyczący gospodarowania odpadami komunalnymi.

Do obowiązków Gminy Somonino należało:

- opracowanie i wdrożenie w gminie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym ustalenie wysokości oraz zasad wprowadzenia opłat za gospodarowanie odpadami (opłaty za odpady zmieszane i odpady odebrane selektywnie),
- przejęcie obowiązków od właścicieli nieruchomości zamieszkałych dotyczących podpisania umów na odbiór odpadów komunalnych,
- wyłonienie w przetargu przedsiębiorstwa na odbieranie lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia przekazywanych do składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów.

System zbiórki odpadów komunalnych objął nieruchomości zamieszkałe oraz te, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, ale tylko z części socjalnej. Podmioty prowadzące działalność gospodarczą gdzie powstają odpady inne niż komunalne z części socjalnej podpisują odrębne umowy z firmami posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Somonino.

Wg stanu na 2017 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów w ramach systemu gminnego z terenu Gminy Somonino realizuje konsorcjum: PHU SANIKO Andrzej Koszałka, ul. Ceynowy 8/1 83-300 Kartuzy oraz ELWOZ spółka z o.o. Szklana 44, 83-334 Miechucino, Oddział Sierakowice, ul. Słupska 2, 83-340 Sierakowice.

Szczegółowe informacje dotyczące zasad segregacji odpadów w danym roku, podmiotów zajmujących się odbiorem odpadów od właścicieli nieruchomości zawarte są w analizach gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Somonino. Są one opracowywane i publikowane w terminie do końca kwietnia roku następnego, czyli np. analiza dotycząca okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. zostanie opublikowana do końca kwietnia 2019 r.

Na terenie Gminy Somonino nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z zawartym porozumieniem przekazywane były do Międzygminnego Składowiska Odpadów w Chlewnicy, 76-230 Potęgowo.

Wg stanu na koniec 2017 r. odpady zmieszane odbierane są w okresie kwiecień - październik co 2 tygodnie, pozostałe miesiące co 4 tygodnie, tworzywa odbierane są 1 raz w miesiącu, makulatura i szkło co 2 miesiące. Popiół w sezonie grzewczym odbierany jest co 2 tygodnie, w pozostałym okresie 1 raz. Odpady biodegradowalne odbierane są od maja do września co 2 tygodnie, w pozostałym okresie 5 razy.

Gmina Somonino utworzyła stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. PSZOK znajduje się przy Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Sławkach.

W PSZOK przyjmowane są nieodpłatnie od mieszkańców Gminy Somonino odpady zbierane selektywnie. Do PSZOK, osoba fizyczna zamieszkała na terenie Gminy Somonino może poza ustalonym przez Gminę harmonogramem odbioru odpadów komunalnych, oddawać nieodpłatnie następujące odpady komunalne: szkło, papier i tekturę, tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe, odpady ulegające biodegradacji, w tym

zielone oraz opakowania ulegające biodegradacji, sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, opony, leki i chemikalia, baterie i akumulatory, popiół, inne odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych, odpady budowlano-rozbiórkowe, pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych w ilości do 1 Mg rocznie na gospodarstwo domowe, papa poremontowa w ilości do 200 kg/rok, styropian w ilości do 1 m³/rok.

Do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych poza ustalonym przez Gminę harmonogramem, można oddawać nieodpłatnie selektywnie zbierane odpady komunalne powstające na nieruchomościach niezamieszkałych.

Raz w roku prowadzona jest objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych, wyznaczone są punkty w każdym sołectwie.

W Gminie Somonino zauważalny jest wzrost masy odbieranych odpadów komunalnych. Świadczy to o uszczelnieniu systemu gospodarowania odpadami.

Zgodnie z danymi prezentowanymi przez GUS w 2014 r. łączna masa odebranych zmieszanych odpadów komunalnych z terenu Gminy Somonino wyniosła 938,0 Mg, rok później 953,64 Mg, a w 2016 r. było to 1 345,0 Mg. Zgodnie z danymi Gminy Somonino w roku 2017 odebrano 1 364,91 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych (zmieszanych i pozostałych po segregacji).

Dodatkowo corocznie zwiększa się udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odebranych odpadów komunalnych. Jest to zjawisko bardzo korzystne, świadczące o rosnącym poziomie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarowania odpadami. Jest to zapewne również wynik prowadzonej polityki, w ramach której w zamian za prawidłowe segregowanie odpadów uzyskuje się niższą stawkę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Gmina Somonino w większości prawidłowo realizuje nałożone zadania z zakresu gospodarowania odpadami czego wynikiem są osiągnięte poziomy ekologiczne:

- a) **poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła:**
 - w roku 2014 – został osiągnięty i wyniósł 20,0 % (minimum w roku 2014 to 14 %).
 - w roku 2015 – został osiągnięty i wyniósł 22,3 % (minimum w roku 2015 to 16 %).
 - w roku 2016 – został osiągnięty i wyniósł 26,2 % (minimum w roku 2016 to 18 %).
 - w roku 2017 – został osiągnięty i wyniósł 22,3 % (minimum w roku 2017 to 20 %).
- b) **poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:**
 - w roku 2014 – wyniósł 57,04 %, przy maksymalnym poziomie 50 % nie został osiągnięty.
 - w roku 2015 – wyniósł 28,55 %, przy maksymalnym poziomie 50 % został osiągnięty,
 - w roku 2016 – wyniósł 2,02 %, przy maksymalnym poziomie 45 % został osiągnięty,
 - w roku 2017 – wyniósł 1,84 %, przy maksymalnym poziomie 45 % został osiągnięty.
- c) **poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne:**
 - w roku 2014 – został osiągnięty i wyniósł 100,0 % przy minimum 38 %,
 - w roku 2015 – został osiągnięty i wyniósł 95,5 % przy minimum 40 %.
 - w roku 2016 – został osiągnięty i wyniósł 97,3 % przy minimum 42 %.
 - w roku 2017 – został osiągnięty i wyniósł 92,24 % przy minimum 45 %.

Na stronie internetowej Urzędu Gminy udostępnione są informacje o zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi (m.in. zasady segregacji odpadów, adres i godziny otwarcia PSZOK-u, częstotliwość opróżniania pojemników, informacje o wysokości stawki opłaty „śmieciowej” i sposobie jej uiszczania, o podmiocie odbierającym odpady) oraz szczegółowy harmonogram odbioru odpadów zmieszanych i opakowaniowych z poszczególnych miejscowości i ulic, a w przypadku dni ustawowo wolnych od pracy zamieszczane są przesunięcia terminów wywozu odpadów.

Należy podkreślić, że w kolejnych latach ważnym zadaniem jest właściwe gospodarowanie odpadami. Podstawowym kierunkiem jest zwiększenie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów. Powyższe wynika z:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2016 r. poz. 2167),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. 2012 r. poz. 676).

Na terenie Gminy Somonino znajduje się gminne składowisko odpadów w m. Kaplica. Zostało uruchomione w 1993 r. i zrehabilitowane w 2010 r. Prace rekultywacyjne na składowisku przeprowadzone zostały zgodnie z zakresem określonym w decyzji Starosty Kartuskiego nr R. 7638/29/2005/2006/cz z dnia 5 kwietnia 2006 r. oraz decyzją zmieniającą w/w decyzję z dnia 11 stycznia 2008 r. Nr R.7638-20/2007/cz – udzielającą zgodę na zamknięcie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o powierzchni około 1,55 ha w Kaplicy, gm. Somonino, w obrębie części działki nr 153/1.

Na składowisku odtworzona została warstwa glebowa, dokonano biologicznej zabudowy gruntu poprzez jego zadarnienie mieszkanką traw wraz z roślinnością ochronną. W chwili obecnej prowadzony jest na składowisku monitoring.

2.5. OCHRONA PRZYRODY

2.5.1. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA

Ustawa z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2016 r. poz. 2134 ze zm.) przedstawia formy ochrony przyrody. Za ustanowienie form ochrony przyrody i planów ochrony odpowiedzialne są odpowiednie organy wskazane w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na terenie Gminy Somonino takimi formami ochrony przyrody są:

- Kaszubski Park Krajobrazowy,

- Kartuski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni,
- rezerwat przyrody „Jar Rzeki Raduni”,
- Obszary Natura 2000: „Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego”, „Jar Rzeki Raduni”, „Hopowo”, „Piotrowo”,
- zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Rynna Brodnicko-Kartuska”,
- zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Rynna Dąbrowsko-Ostrzycka”,
- 9 pomników przyrody.

Poniżej w ujęciu lat przedstawiono dane dotyczące obszarów prawnie chronionych jak również dodatkowe informacje o zasobach przyrodniczych Gminy Somonino.

Tabela 7. Ochrona przyrody na terenie Gminy Somonino w latach 2014-2017

Lp.	Oceniana wartość	2014	2015	2016	2017	Różnica pomiędzy latami 2014, a 2017
1.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych ogółem, z wyłączeniem obszarów Natura 2000 (ha)	3659,00	3659,00	3659,00	3659,00	bez zmian
2.	Powierzchnia rezerwatów przyrody (ha)	15,0	15,0	15,0	15,0	bez zmian
3.	Powierzchnia parków krajobrazowych razem (ha)	1 366,0	1 366,0	1 366,0	1 366,0	bez zmian
4.	Powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu razem (ha)	2 293,0	2 293,0	2 293,0	2 293,0	bez zmian
5.	Powierzchnia zespołów przyrodniczo - krajobrazowych (ha)	230,0	230,0	230,0	230,0	bez zmian
6.	Liczba pomników przyrody (sztuk)	9	9	9	9	bez zmian
7.	Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	bez zmian
8.	Lesistość (%)	37,3	37,1	37,3	b.d.	bez zmian
9.	Powierzchnia lasów ogółem (ha)	4176,93	4162,68	4179,41	b.d.	bez zmian

Źródło: opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynika, że w zakresie zasobów przyrodniczych w latach 2014-2017 nie zaszły istotne zmiany. Nie powoływano nowych form ochrony przyrody oraz nie dokonywano weryfikacji granic obszarów chronionych.

Należy jednak wskazać, że na stan i jakość zasobów przyrody miała miejsce nawałnica jaka wystąpiła w nocy 11/12 sierpnia 2017 r. Przez nawałnicę znacznie wzrosła ilość zrębów w lasach prywatnych oraz w Lasach Państwowych. Nie zostały jeszcze opublikowane dane GUS wg stanu na koniec 2017 r. dotyczące powierzchni lasów, dlatego nie można jednoznacznie wskazać jaka jest obecnie statystyczna powierzchnia lasów.

Wśród zadań zrealizowanych z zakresu dokumentacji projektowej należy wymienić prace poczynione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku.

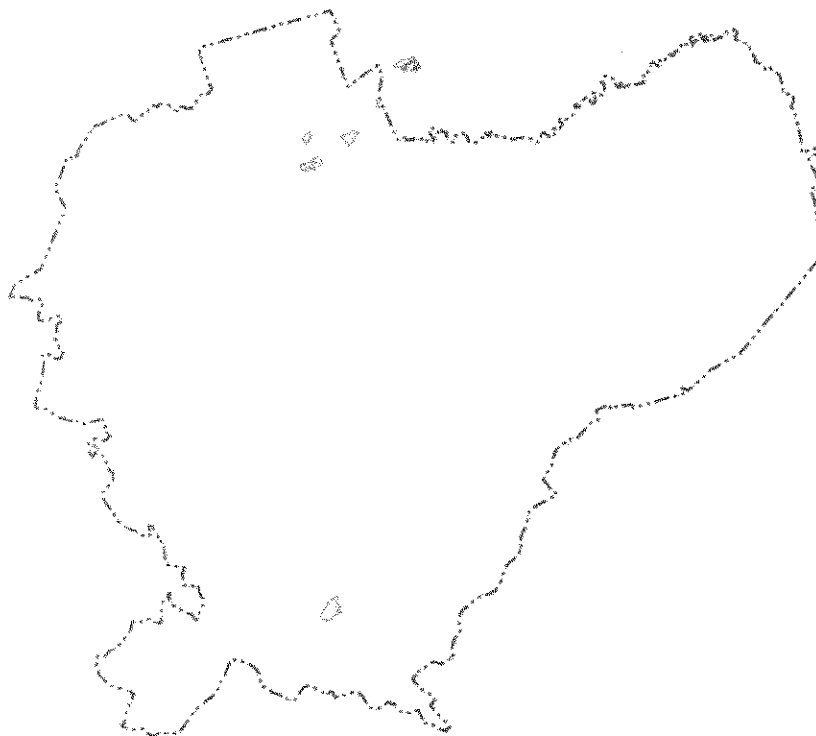
Wcześniej obowiązujące: Zarządzenie Nr 28/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28 września 2012 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jar Rzeki Raduni” zostało zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 lipca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jar Rzeki Raduni”.

Wśród istotnych kwestii związanych z ochroną zasobów przyrodniczych należy wymienić również sposób postępowania z roślinami z gatunku barszcz Sosnowskiego i barszcz Mantegazziego (barszcze kaukaskie). Występuje potrzeba działań związanych z edukacją, monitorowaniem i usuwaniem tych roślin. Zostały one uznane za inwazyjne, co oznacza, że mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym w przypadku ich uwolnienia do środowiska przyrodniczego.

2.6. SUROWCE MINERALNE

2.6.1. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA

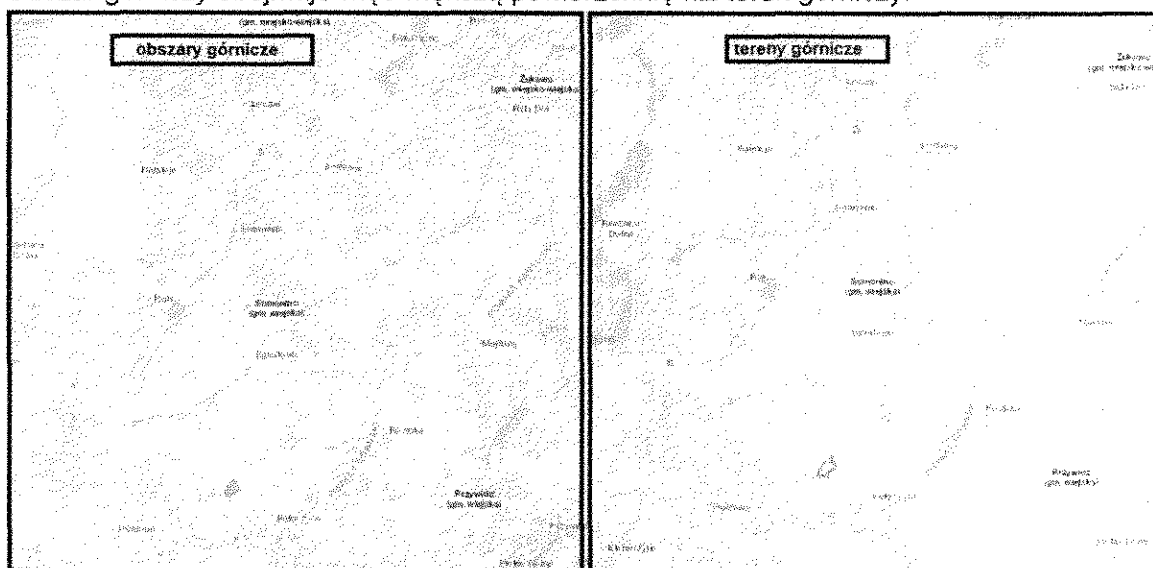
Na terenie Gminy Somonino zlokalizowane są złoża surowców mineralnych. Mogą one przyczyniać się do powstawania terenów zdegradowanych. W celu przestrzennego zróżnicowania problemu przedstawiono trzy mapy. Na pierwszej z nich przedstawiono granice złóż występujących na terenie Gminy Somonino.

Ryc. 1. Granice złóż na terenie Gminy Somonino

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego

Pojęciem pokrewnym jest obszar górniczy, w obrębie którego dozwolone jest prowadzenie działalności koncesjonowanej w zakresie eksploatacji, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji czy podziemnego składowania odpadów. Obszar górniczy obejmuje więc większą powierzchnię niż teren górniczy.

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego

Natomiast Marszałek Województwa Pomorskiego udzielił jednej koncesji, którą otrzymał RADBUR Spółka z o.o., ul. Spółdzielców 1, 83-314 Somonino. Obszar i teren górniczy ma powierzchnię 109200 m² i obejmuje działki 48/12, 22, 23/1, 24, 25, 27/1, 31/2, 294, 295, 296. Kopalina jest torf. Koncesja zachowuje ważność do 31.12.2020 r.

Należy pamiętać, że jakakolwiek eksploatacja złóż powoduje duże zmiany w przypowierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej, między innymi w postaci znacznych obszarów wyłączonych z użytkowania (grunty zdewastowane i zdegradowane).

Prowadzone prace rekultywacyjne po zakończonej eksploatacji z jednej strony, w niewielkim stopniu łagodzą przeobrażenia spowodowane wydobywaniem kopalin, jednak przy dobrze przeprowadzonych pracach mogą wzbogacać krajobraz w nowe elementy, których zaistnienie nie byłoby możliwe bez eksploatacji.

W latach 2014-2017 Starosta Kartuski dla obszaru Gminy Somonino nie wydawał decyzji uznających rekultywację za zakończoną.

Zgodnie z informacjami Starostwa Powiatowego w Kartuzach nie jest prowadzony rejestr obszarów zagrożonych ruchami masowymi oraz rejestr obszarów występowania historycznych miejsc zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Wg danych Państwowego Instytutu Geologicznego prezentowanych w Systemie Informacji Przestrzennej Gminy Somonino osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi na opisywanym obszarze nie występują.

2.7. GLEBY

2.7.1. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA

Gleby narażone są na degradację głównie w związku z rozwojem sieci osadniczej i komunikacyjnej. Ulegają one zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej. Stan i jakość gleb są uzależnione od kompleksowego oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych.

Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Gdańsku corocznie prowadzi badania zasobności gleb w składniki pokarmowe. Poniżej dokonano zestawienia wyników badań prowadzonych w latach 2014-2017 na podstawie przebadanych próbek z terenu Gminy Somonino przedstawiono w formie wykresów kołowych. Dokonano analizy 63 próbek.

Tabela 8. Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Somonino przebadanych w latach 2014-2017

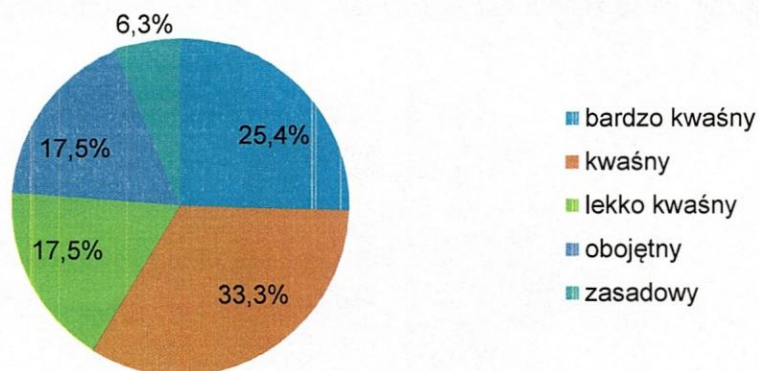
Lp.	Oceniana kategoria		Liczba próbek w poszczególnych latach i łącznie w latach 2014-2017				
			2014 i 2015	2016	2017	Łącznie	Udział (%)
1.	odczyn (pH)	bardzo kwaśny	12	1	3	16	25,4
		kwaśny	13	2	6	21	33,3
		lekko kwaśny	6	1	4	11	17,5
		obojętny	9	1	1	11	17,5
		zasadowy	3	1	0	4	6,3
2.	wapnowanie	konieczne	7	1	6	14	22,2
		potrzebne	10	2	3	15	23,8
		wskazane	7	0	2	9	14,3
		ograniczone	5	0	1	6	9,5
		zbędne	14	3	2	19	30,2
3.	fosfor	bardzo niska	1	0	2	3	4,8
		niska	11	4	6	21	33,3

Lp.	Oceniana kategoria		Liczba próbek w poszczególnych latach i łącznie w latach 2014-2017				
			2014 i 2015	2016	2017	Łącznie	Udział (%)
		średnia	15	0	4	19	30,2
		wysoka	11	2	1	14	22,2
		bardzo wysoka	5	0	1	6	9,5
4.	potas	bardzo niska	0	0	2	2	3,2
		niska	16	3	9	28	44,4
		średnia	24	3	2	29	46,0
		wysoka	3	0	1	4	6,3
		bardzo wysoka	0	0	0	0	0,0
5.	magnez	bardzo niska	12	1	2	15	23,8
		niska	16	2	5	23	36,5
		średnia	14	2	3	19	30,2
		wysoka	1	1	3	5	7,9
		bardzo wysoka	0	0	1	1	1,6
6.	liczba gospodarstw		1	2	4	7	-
7.	powierzchnia przebadania (ha)		103	15,9	18	136,9	-
8.	liczba próbek		43	6	14	63	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gdańsku za lata 2014-2017

Wśród badanych próbek na terenie Gminy Somonino dominują gleby o odczynie bardzo kwaśnym (25,4 %) i kwaśnym (33,3 %).

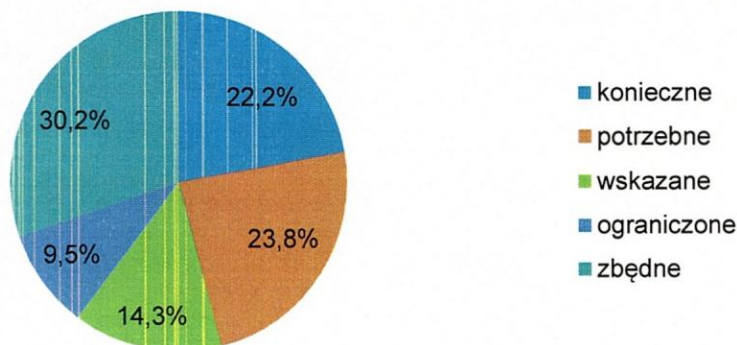
Najmniej jest gleb o odczynie zasadowym (6,3 %).

Ryc. 3. Odczyn (pH) gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gdańsku

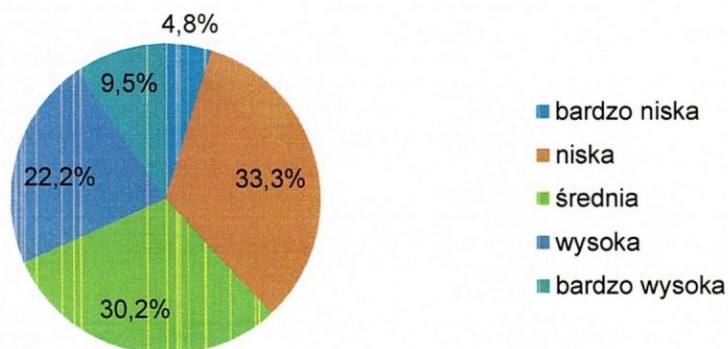
Dla 22,2 % badanych próbek stwierdzono konieczność wapnowania, dla 23,8 % jest to potrzebne, a dla 14,3 % wskazane.

Ryc. 4. Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gdańsku

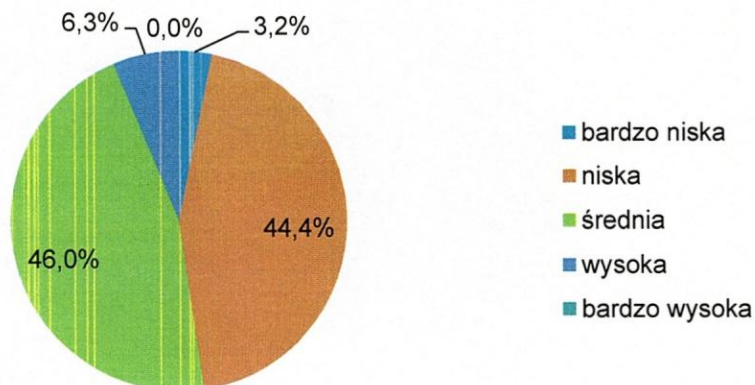
Badane gleby cechują się niską (33,3 %) oraz średnią (30,2 %) zasobnością w fosfor. Jedynie 9,5 % gleb cechuje się bardzo wysoką zasobnością w ten makroelement.

Ryc. 5. Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gdańsku

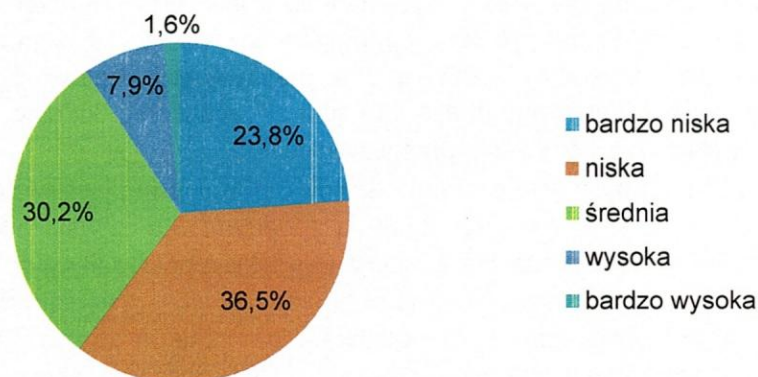
Niewystarczająca jest także zasobność gleb w potas. Aż 44,4 % badanych próbek gleb wykazało niską zasobność w ten makroelement, 46,0 % średnią, a 3,2 % bardzo niską.

Ryc. 6. Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gdańsku

Żele przedstawia się zasobność gleb w magnez. Blisko 40 % próbek cechuje się co najmniej średnią zasobnością w ten makroelement. Jednak pozostałe gleby mają niską lub bardzo niską zawartość magnezu.

Ryc. 7. Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Somonino

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gdańsku

Istotnym problemem, generalnie charakterystycznym dla obszarów zurbanizowanych, jest tendencja pomniejszania powierzchni zielonych z podłożem glebowym w wyniku zabudowy komunalnej i gospodarczej, degradacja gleb spowodowana przez roboty ziemne budowlane, prace remontowe.

Dlatego też warstwa gleby na tych terenach rolniczych w sposób szczególny powinna być chroniona wraz z rosnącą w tych miejscach roślinnością.

2.8. ZAGROŻENIA HAŁASEM

2.8.1. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA

Zagrożenie hałasem i wibracjami charakteryzuje się mnogością źródeł i powszechnością występowania. Najbardziej uciążliwymi emitorami hałasu i wibracji, mającymi zasadniczy wpływ na klimat akustyczny środowiska, są: trasy komunikacyjne (pojazdy samochodowe, ciężarowe, motocykle), place budowy, miejsca publiczne oraz rolnicze użytkowanie pojazdów i urządzeń.

Hałas jest obecnie traktowany jako jeden z czynników zanieczyszczających środowisko. Do oceny akustycznej środowiska stosuje się poziom równoważny dźwięku (L_{Aeq}), który jest uśrednionym poziomem dźwięku w funkcji czasu. Poziom ten mierzony jest w decybelach. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku uzależnione są od źródła hałasu, pory dnia oraz przeznaczenia terenu.

Wzrost zagrożenia hałasem drogowym związany jest przede wszystkim z gwałtownym przyrostem w ostatnich latach natężenia przewozów towarowych i osobowych w ruchu lokalnym oraz tranzytowym. Dane gromadzone przez Inspekcję Ochrony Środowiska wykazują, że w ostatnich latach rośnie liczba skarg ludności na nadmierny hałas drogowy w środowisku.

Obszary rolnicze zajmują na terenie Gminy Somonino znaczne powierzchnie, w związku z czym hałas emitowany przez maszyny rolnicze jest istotnym szkodliwym czynnikiem środowiskowym. W związku z tym część mieszkańców opisywanego obszaru może być narażona na hałas pochodzenia rolniczego. Spośród maszyn stosowanych w rolnictwie, generujących hałas, największe zagrożenie dla narządu słuchu stwarzają ciągniki rolnicze, kombajny zbożowe oraz maszyny warsztatowo-budowlane, a zwłaszcza pilarki tarczowe. Opisywany hałas ma jednak znaczenie lokalne i występujące jedynie czasowo w trakcie wykonywania prac w rolnictwie.

Hałas przemysłowy na terenie Gminy Somonino nie jest istotny, gdyż na tym terenie nie ma rozwiniętego przemysłu. Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Kartuzach na terenie Gminy Somonino nie znajduje się zakład posiadający decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Brak również zakładów posiadających pozwolenie zintegrowane.

Również Marszałek Województwa Pomorskiego dla obszaru gminy Somonino nie wydawał pozwolenia zintegrowanego lub decyzji ograniczającej poziom hałasu.

Ze względu na fakt, że na terenie Gminy Somonino w latach 2014-2017 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku nie prowadził pomiarów monitoringowych hałasu nie można przedstawić takich wyników.

Pomiary prowadzone były w Kartuzach w 2015 r. Przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu nie stwierdzono.

Wobec braku pomiarów hałasu odniesiono się do natężenia ruchu pojazdów, które jest głównym generatorem hałasu drogowego. Dlatego ma największy wpływ na jego poziom. Obserwowany w ostatnich latach bardzo dynamiczny przyrost liczby pojazdów oraz wzrost ich natężenia na sieci dróg spowodował przyrost powierzchni terenów zagrożonych hałasem drogowym.

Głównymi Pomiarami Ruchu Drogowego na terenie kraju objęte są drogi wojewódzkie oraz krajowe. GPR przeprowadzane są co 5 lat (ostatnie przeprowadzone w 2015 r.).

W tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące natężenia ruchu pojazdów silnikowych na odcinkach dróg wojewódzkich na terenie Gminy Somonino (wg GPR 2015).

Tabela 9. Natężenie ruchu pojazdów silnikowych na odcinkach dróg wojewódzkich na terenie Gminy Somonino (wg GPR 2015 r.)

Parametr	1	2	3	4
Nr drogi	droga krajowa nr 20	droga krajowa nr 20	Droga wojewódzka nr 224	Droga wojewódzka nr 224
Odcinek pomiarowy	Kościerzyna - Egiertowo	Egiertowo - Żukowo	Kartuzy - Egiertowo	Egiertowo – Nowa Karczma
Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych ogółem (pojazdów na dobę)	10 016	10 278	8 678	2 308
Motocykle	63	55	104	18
Samochody osobowe, mikrobusy	7 958	8 307	7 784	1 891
Lekkie samochody ciężarowe (dostawcze)	986	881	238	210

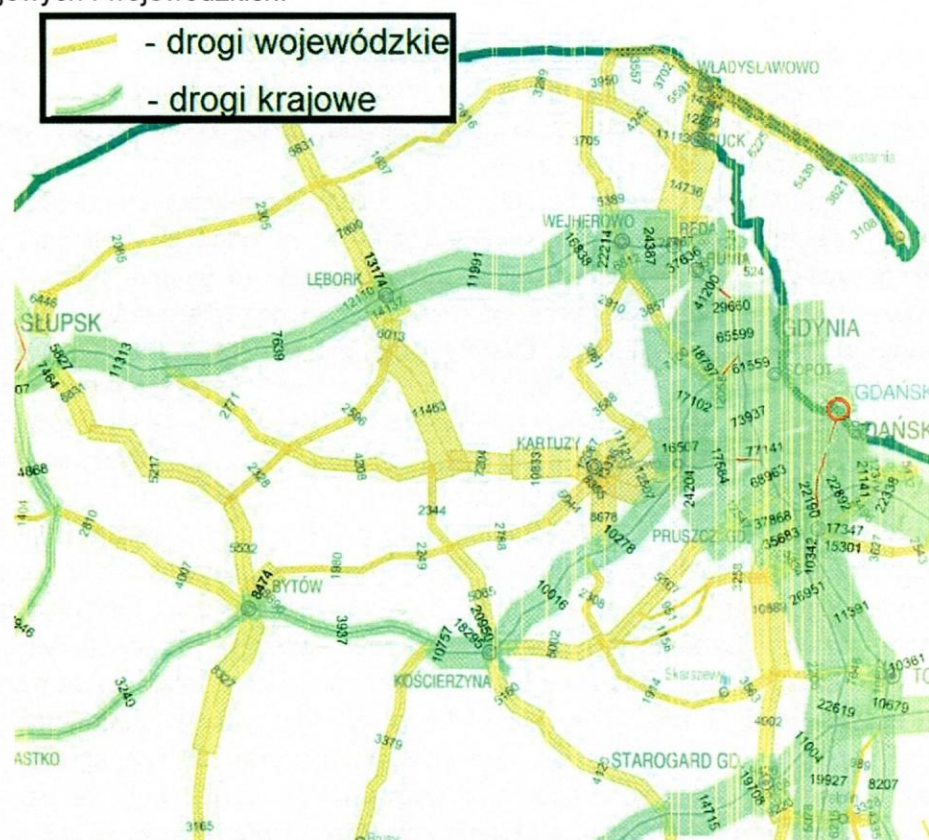
Parametr	1	2	3	4
Nr drogi	droga krajowa nr 20	droga krajowa nr 20	Droga wojewódzka nr 224	Droga wojewódzka nr 224
Samochody ciężarowe bez przyczepy	362	300	113	78
Samochody ciężarowe z przyczepą	579	669	87	99
Autobusy	65	60	43	5
Ciągniki rolnicze	93	6	9	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników GPR 2015

Z zebranych danych wynika, że najwyższy średni dobowy ruch pojazdów występuje na drodze krajowej nr 20. Jednak również na drodze wojewódzkiej nr 224 na odcinku od Egiertowa do Kartuz notuje się bardzo duże natężenie ruchu w tym również samochodów ciężarowych. Znacznie mniejszy ruch pojazdów zanotowano na drodze wojewódzkiej na odcinku z Egiertowa do Nowej Karczmy.

Na podsumowanie przedstawiono rycinę obrazującą średni dobowy ruch pojazdów w centralnej części województwa pomorskiego. Umożliwia to porównanie natężenia ruchu pojazdów na terenie Gminy Somonino w stosunku do innych dróg w regionie.

Liczby na rycinie wskazują średni dobowy ruch pojazdów na konkretnych odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich.

Ryc. 8. Średni dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych i wojewódzkich centralnej części województwa pomorskiego wg GPR 2015

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad

W raportowanym okresie działania zmierzające do ograniczenia emisji hałasu polegały m.in. na modernizacji nawierzchni dróg.

Wg danych przekazanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Gdańsku w 2017 r. w ciągu drogi krajowej nr 20 w miejscowości Borcz wybudowano chodnik o długości 230 mb. Koszt inwestycji to 556 442,79 zł. Zgodnie z informacjami pozyskanymi od GDDKiA w Gdańsku droga krajowa nr 20 na terenie Gminy Somonino ma 15,081 km, a jej stan na odcinku 14,081 km (tj. 93,4 %) jest pożądanym, a na odcinku 1,000 km (tj. 6.6 %) jest ostrzegawczy.

Inwestycje prowadził również Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach, który zarządza 4 odcinkami dróg (Brodnica Górna – Wieżyca, Ostrzyce – Goręczyno – Somonino, Kiełpino – Pstra Suka, Egiertowo – Przywidz) o łącznej długości 17,27 km, w tym 16,009 km o nawierzchni twardej.

Drogi powiatowe i drogi gminne są w zależności od odcinka i lokalizacji zróżnicowane względem stanu. Ich modernizacja prowadzona jest w miarę potrzeb oraz możliwości finansowych.

2.9. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

2.9.1. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mają istotny wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Zależnie od przeznaczenia źródła pól elektromagnetycznych (PEM), zakresu wytwarzanych częstotliwości i mocy nadajnika, różne grupy ludności, podlegają w różnym stopniu ekspozycji na PEM. Wielkość tej ekspozycji zależy od stopnia uprzemysłowienia danego obszaru kraju czy regionu i przeciętnie jest wyższa dla mieszkańców dużych miast w porównaniu z obszarami wiejskimi. Orientacyjnie można stwierdzić, że poza bliskimi rejonami otaczającymi duże nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, gdzie wartości natężenia i gęstości mocy są najwyższe, podwyższone wartości natężenia pola występują na terenie aglomeracji miejskich, gdzie wyróżnić należy sieć radiofonii ruchomej i telefonii komórkowej, państwowe i komercyjne stacje radiowe i telewizyjne, itp.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.) państwowy monitoring środowiska obejmuje uzyskiwane na podstawie badań monitoringowych informacje w zakresie promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych. Badania te powinny być przeprowadzone w sposób cykliczny, przy zastosowaniu ujednoliconych metod zbierania, gromadzenia i przetwarzania danych.

Okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (art. 123 POŚ). Jednocześnie, zgodnie z art. 124 Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Stosownie do obowiązku określonego w art. 152 ust. 1 oraz art. 122a ustawy Prawo ochrony środowiska operator elektroenergetyczny tj. ENERGA-OPERATOR S.A. dokonuje zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Dla instalacji dla których istnieje obowiązek wykonywania pomiarów PEM ENERGA-OPERATOR S.A. wykonuje pomiary poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, a wyniki pomiarów przekazuje Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska oraz Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu

Z roku na rok następuje niewielka poprawa stanu technicznego stacji w zakresie ogólnobudowlanym oraz obwodach pierwotnych, wtórnych i w zakresie telemechaniki. Wzmoczone działania prewencyjne i remontowe oraz konsekwentna polityka rzetelnie prowadzonych prac eksploatacyjnych i modernizacyjnych spowodowały, w ostatnich latach, wzrost niezawodności Głównych Punktów Zasilania w sieci ENERGA-OPERATOR S.A. Zanotowano mniej awarii, ale nie można wykluczyć ich całkowicie. Awaryjność urządzeń energetycznych nie odbiegała od ogólnie przyjętych standardów. Generalnie stan GPZ zasilających Gminę Somonino jest zadowalający.

Głównymi punktami zasilania Gminy Somonino obecnie są GPZ –ty 110/15 kV : GPZ Rutki, GPZ Kościerzyna, GPZ Kiełpino. GPZ-ty wyposażone są w dwa lub trzy transformatory 110/15kV o łącznej mocy 140 MVA.

GPZ-ty pracują w układzie pierścieniowym zasilany dwoma niezależnymi liniami 110kV. Rezerwację zasilania linii SN stanowią sąsiednie stacje 110/15kV.

Teren Gminy Somonino zasilany jest liniami napowietrzno-kablowymi 15kV typu AFL o przekrojach od 25 mm² do 120mm² oraz liniami XRUHAKXS i HAKnFtA o przekrojach od 95mm² do 240 mm². Na terenach leśnych i zadrzewionych stosowane są linie SN niepełnoizolowane typu BLL-T o przekrojach 70mm². Większość linii jest po remontach lub kompletnej wymianie na nowe i jako takie są w stanie technicznym dobrym. Awaryjność tych linii spowodowana innymi czynnikami niż zewnętrzne np. powalone drzewa czy oblodzenie, jest praktycznie bliska zeru.

Do bezpośredniego zasilania odbiorców stosowane są linie kablowe 0,4 kV typu YAKXS oraz YAKY o przekrojach od 35 mm² do 240 mm², linie 0,4 kV występujące jako napowietrzne typu AL o przekrojach od 25 mm² do 70 mm² oraz izolowane typu AsXSn o przekrojach od 25 mm² do 70 mm², które to docelowo mają wkrótce całkiem zastąpić linie „gołe” Al. Awaryjność linii nn dzięki stosowaniu linii izolowanych AsXSn i kabli znacząco została ograniczona, obecnie poza występowaniem zjawisk katastrofalnych, najczęstsza przyczyną awarii jest dewastacja urządzeń przez osoby postronne (np. rozjeżdżanie urządzeń przez samochody) oraz przekraczanie przez odbiorców zwłaszcza sezonowych mocy zamówionej, co powoduje przeciążenia w sieci nn i zadziałania zabezpieczeń.

Zakres i sposób prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2007, Nr 221, poz. 1645).

Podstawowym założeniem dokonywanych obserwacji jest ochrona ludności przed wzrostem poziomów pól elektromagnetycznych ponad wartości dopuszczalne. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz metody sprawdzania i wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych są określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003, Nr 192, poz. 1883).

W latach 2014-2017 r. WIOŚ w Gdańsku prowadził badania natężenia promieniowania elektromagnetycznego. Zgodnie z wynikami badań WIOŚ zarówno na terenie Gminy Somonino jak i powiatu kartuskiego nie wystąpiło przekroczenie dopuszczalnego poziomu PEM (7 V/m).

W Gminie Somonino pomiar prowadzono w dwóch cyklach pomiarowych:

- w 2013 r. natężenie pola elektromagnetycznego wyniosło 0,25 V/m przy dopuszczalnej normie 7 V/m,
- w 2016 r. natężenie pola elektromagnetycznego wyniosło 0,47 V/m przy dopuszczalnej normie 7 V/m.

Można zauważyć wzrost poziomów promieniowania w stosunku do cyklu pomiarowego wykonanego w roku 2013. Jest to ogólna tendencja typowa dla całego województwa pomorskiego.

2.10. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE

2.10.1. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA WRAZ Z OCENĄ STANU ŚRODOWISKA

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje poważną awarię jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jeśli poważna awaria ma miejsce w zakładzie, określa się ją mianem poważnej awarii przemysłowej. Zakładem stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanej dalej „awarią przemysłową”, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o zwiększonym ryzyku”, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o dużym ryzyku”.

Rejestr zakładów ZDR (Zakładów Dużego Ryzyka) i ZZR (Zakładów Zwiększonego Ryzyka) prowadzony jest przez WIOŚ w Gdańsku.

W latach 2014-2017 na terenie Gminy Somonino nie było zlokalizowanych zakładów ZDR i ZZR. Nie odnotowano również zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie Gminy Somonino możliwe jest wystąpienie innych poważnych zdarzeń stanowiących zagrożenie dla środowiska. Według danych przedstawionych przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Kartuzach w latach 2014-2017 doszło do jednego takiego zdarzenia. Miało ono miejsce 19 kwietnia 2017 r. w miejscowości Rybaki, gdzie ciągnik siodłowy z naczepą wypadł z drogi krajowej nr 20 i uderzył w przepust. W wyniku tej kolizji uszkodzeniu uległy zbiorniki paliwa w pojeździe i doszło do wycieku około 200 litrów oleju napędowego, który w większości wchłonął się w podłoże.

Pozostałe zdarzenia nie stwarzały zagrożenia dla środowiska, a dotyczyły głównie działań polegających na usuwaniu plam substancji ropopochodnych z jezdni, powstałych na skutek wypadków, kolizji i wad technicznych pojazdów.

Współpraca KP PSP z samorządem Gminy Somonino w zakresie zarządzania kryzysowego jest uruchamiana doraźnie w zależności od zaistniałej sytuacji.

Inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku w latach 2014-2017 przeprowadzili na terenie Gminy Somonino kontrolę w oczyszczalni ścieków w Sławkach (rok 2015 i 2017) oraz w firmie Vector - Food w miejscowości Wyczechowo (rok 2017).

2.11. WYTYCZNE DO OGRANICZENIA PRESJI NA ŚRODOWISKO

Niezależnie od treści zawartych w poprzednich podrozdziałach niniejszego opracowania należy wskazać wytyczne do ograniczenia presji na środowisko do ujęcia w nowym „Programie ochrony środowiska dla Gminy Somonino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”. Zostały one przedstawione poniżej.

W zakresie ochrony **powietrza atmosferycznego** należy m.in.:

- prowadzić działania na rzecz dalszej poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie Gminy Somonino do wymaganych standardów,
- prowadzić dalszą realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych (w tym także obiektów użyteczności publicznej),
- wspierać działania na rzecz ograniczenia niskiej emisji ze poprzez modernizację systemów ogrzewania budynków komunalnych i indywidualnych oraz wprowadzanie odnawialnych źródeł energii i podłączenie budynków do sieci gazowej,
- sukcesywnie zwiększać świadomość społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych,
- kontynuować działania mające na celu wspieranie rozwiązań pozwalających na eliminację lub minimalizację wielkości emisji pochodzących z transportu (poprawa nawierzchni i warunków bezpieczeństwa ruchu, modernizacja i rozbudowa dróg).

W odniesieniu do ochrony **zasobów wodnych** wskazane są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
- dalszy rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem,
- kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z zaopatrzeniem mieszkańców i podmiotów gospodarczych w wodę,
- kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z odprowadzaniem ścieków komunalnych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych,
- kontynuacja kontroli odprowadzania ścieków i gospodarowania wodą,
- kontynuacja działań mających na celu zmniejszenie zużycia wody,
- stała kontrola jakości produkowanej wody uzdatnionej oraz dalsza realizacja systemu informowania społeczeństwa o jakości wody pitnej i wody w miejscach wyznaczonych do kąpiel,

- dalszy rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem,
- bieżąca i gruntowna konserwacja oraz utrzymanie urządzeń wodnych (współpraca z zarządem melioracji i urządzeń wodnych oraz regionalnym zarządem gospodarki wodnej),
- zabezpieczenie miejsc narażonych na lokalne, krótkotrwałe podtopienia.

Prawidłowa **gospodarka odpadami** powinna być rozwijana poprzez:

- zapewnienie właściwego systemu odbioru odpadów komunalnych, w tym rozwój selektywnej zbiórki,
- zapewnienie funkcjonowania regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz punktu selektywnej zbiórki odpadów,
- podejmowanie działań związanych z unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest,
- kontynuacja kontroli w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami,
- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie,
- dążenie do likwidacji problemu nielegalnego spalania odpadów.

W zakresie **ochrony przyrody** proponuje się:

- dalszą pielęgnację i ochronę istniejącej zieleni urządzonej,
- rozbudowę terenów czynnych biologicznie,
- ochronę i rozwój form ochrony przyrody,
- zachowanie i ochronę istniejących kompleksów leśnych,
- prowadzenie działań zapobiegających fragmentacji siedlisk związanej z rozwojem zabudowy poprzez umieszczanie stosownych zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz racjonalne wyznaczanie terenów pod zabudowę,
- prowadzenie działań zmierzających do zabezpieczenia przed następstwami dla zdrowia i życia wynikającymi z kontaktu z roślinami z gatunku barszcz Sosnowskiego i barszcz Mantegazziego.

Zasoby surowców naturalnych należy chronić poprzez:

- racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznym,
- działania administracyjne i organizacyjne mające na celu właściwe gospodarowanie przestrzenią.

Działania dotyczące **ochrony gleb** powinny obejmować:

- rekultywację obszarów zdegradowanych,
- właściwe gospodarowanie glebami,
- podejmowanie działań przeciwdziałających skażeniu gleb oraz ich właściwą ochronę w mpzp.

W celu ochrony środowiska przed **hałasem** należy prowadzić działania:

- polegające na ograniczeniu uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym (np. ekrany akustyczne),
- kontynuować realizację działań inwestycyjnych (wymiana i modernizacja taboru) i edukacyjnych promujących transport zbiorowy i alternatywny (rowerowy),
- sukcesywnie przestrzegać zasady strefowania w planowaniu przestrzennym,
- rozwijać system dróg rowerowych,
- modernizować ciągi komunikacyjne z uwzględnieniem rozwiązań na rzecz ograniczenia hałasu.

Właściwa ochrona przed **promieniowaniem elektromagnetycznym** powinna objąć:

- działania administracyjne i organizacyjne w zakresie zagrożenia polami elektromagnetycznymi,
- przestrzeganie zapisów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poświęconych ochronie przed polem elektromagnetycznym z wyznaczeniem obszarów ograniczonego użytkowania wokół niektórych źródeł promieniowania,
- preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych,
- monitoring emisji pól elektromagnetycznych.

W celu ochrony środowiska przed **poważnymi awariami przemysłowymi** należy:

- zapobiegać poważnym awariom przemysłowym oraz eliminować i minimalizować skutki w razie ich wystąpienia,
- kontynuować realizację akcji informacyjno – edukacyjnych dla ogółu społeczeństwa dotyczących zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań,
- kontynuować wyposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i dokładnej lokalizacji miejsca awarii, likwidacji i analizy skutków zdarzenia.

Niezależnie od wyżej wymienionych zadań, w kolejnych latach należy wzmacniać kampanie informacyjne przyczyniające się do zwiększenia świadomości ekologicznej i ochrony środowiska.

3. WYKAZ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH ZREALIZOWANYCH W LATACH 2014-2017

3.1. UJĘCIE WYBRANYCH ZADAŃ WPŁYWAJĄCYCH NA POPRAWĘ STANU ŚRODOWISKA REALIZOWANYCH PRZEZ GMINĘ SOMONINO

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono najważniejsze zadania realizowane przez Gminę Somonino w latach 2014-2017. Podano pozytywny wpływ, jaki przyniosła realizacja tych zadań w poszczególnych komponentach środowiska przyrodniczego. Wskazano również koszt realizacji.

Należy podkreślić, że wskazano najważniejsze pozytywne oddziaływania. Należy mieć na uwadze, że w zależności od stopnia szczegółowości można te oddziaływania uszczegółowić. Przykładowo modernizacja dróg ma pozytywny wpływ na obniżenie poziomu hałasu (modernizacja nawierzchni), zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (mniejsze pylenie z nawierzchni, mniejsze zużycie paliwa poprzez zmianę organizacji ruchu), kształtowanie zasobów wodnych (wykonane odwodnienia) czy poprawę bezpieczeństwa ruchu wszystkich użytkowników ruchu (np. budowa poboczy dla pieszych i rowerzystów czy odrębnych ciągów pieszo-rowerowych).

Koszt realizacji zadań przedstawiono na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu Gminy Somonino w zaokrągleniu do pełnych złotych, przy czym sumy do 49 groszy zaokrąglano w dół, a od 50 groszy w górę do pełnych złotych.

Tabela 10. Opis realizacji wybranych zadań mających wpływ na ochronę środowiska wraz z podaniem kosztów realizacji zadania oraz komponentów środowiska na które wpływa realizacja zadania

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
Zadania realizowane w 2014 r.			
1.	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Goręczynie	modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości	436 451
2.	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Egiertowie wraz z zakupem agregatu prądotwórczego	modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości	25
3.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Somonino	zmniejszenie energochłonności budynku co ma istotny wpływ na ograniczenie zapotrzebowania na surowce, wpływa na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń podczas ich spalania	759 326
4.	Budowa drogi asfaltowej Goręczyno – Somonino ul. Kasztelańska (mapa projektowa, opracowanie rozwiązania sytuacyjno - wysokościowego i opracowanie dokumentacji projektowej, mapy z wznowieniem granic)	odpowiednie zaplanowanie modernizacji ciągów komunikacyjnych pozwala na prawidłowe przeprowadzenie inwestycji uwzględniające środowiskowe uwarunkowania	6 150

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
5.	Egiertowo - utwardzenie drogi gminnej płytami yombo w ilości 320 sztuk w trzech rzędach na odcinku 75 mb - robocizna w darowiźnie 6 400 zł	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	12 792
6.	Egiertowo - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na odcinku 248 mb, szer. 4m i o pow. 992 m ² od posesji P. Parackiego w kierunku P. Góreckiego	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	17 000
7.	Goręczyno - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na odcinku 270 mb, szer. 3 m i o pow. 800 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	16 000
8.	Hopowo - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na dług. 110 mb i 253 mb i pow. 1 111m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	21 000
9.	Kaplica - utwardzenie płytami yombo (240 sztuk) na dług. 60 mb, szer. 3 mb i pow. 180m ² w trzech rzędach od posesji P. Lis w kierunku wysypiska	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	4 800
10.	Kaplica - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na odc. 530mb i szer. 3 mb i pow. 1 590m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	30 000
11.	Ostrzyce – ułożenie płyt yombo w ilości 648 sztuk na ul. Sosnowej na długości 166 mb, 3 m szer. i 498 m ² pow.	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	13 400
12.	Ostrzyce - utwardzenie ul. Do Raju płytami yombo w trzech rzędach na odcinku 90 mb i szerokości 2,75 mb o pow. 247,5 m ² w ilości 332 sztuk	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	20 000
13.	Płotrowo - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na odc. 343 mb i szer. 4,3 mb i pow. 1 474,90m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	22 500
14.	Połączyno - utwardzenie drogi gminnej płytami yombo w ilości 352 sztuk na odc. 112 mb od skrzyżowania w kierunku Ołdytowskich	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	7 000
15.	Połączyno - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na odcinku 555 mb i szer. 3,5 mb i pow. 1.942,5m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	30 000

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
16.	Ramleje - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na dług. 497 mb i o pow. 1 522,4 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	30 000
17.	Rąty - utwardzenie drogi gminnej płytami yombo w ilości 500 sztuk na dług. 79 mb, pow. 375 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	30 000
18.	Rąty – ułożenie trzyczęściowo 84 szt. płyt yombo na długości 21 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	8 500
19.	Rybaki - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na odc. 403mb i szer. 3,5 mb i pow. 1.410,5 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	30 000
20.	Sławki - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na odc. 424mb i szer. 3,6 mb i pow. 1 526,40 m ² o P. Tessa do wybudowania Sławek	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	30 000
21.	Somonino, ul Zaulek – ułożenie dwurzędowo płyt yombo na długości 80mb ułożonych dwuśladowo	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	11 000
22.	Somonino - utwardzenie ul. Na Glinach stabilizacją cementową na odc. 312 mb i szer 4,2 mb i pow. 1.310,4 m ² wraz z poszerzeniem drogi	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	30 000
23.	Starkowa Huta - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na odcinku 410 mb i szer. 4,2 mb i pow. 1 640 m ² wraz z jej poszerzeniem	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	30 000
24.	Egiertowo i Starkowa Huta - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na odcinku 576 mb i szer. 3 mb i pow. 1.728 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	17 000
25.	Wyczechowo - utwardzenie drogi stabilizacją cementową na odc. 350mb i szer. 3,6 mb i pow.1.260 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	21 000
26.	Modernizacja drogi transportu rolnego Somonino-Hopowo	zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa, poprawa warunków działalności rolniczej	293 947
27.	Budowa promenady nad brzegiem Jeziora Ostrzyckiego	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych,	8 989

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
	(dokumentacja)	przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	
28.	Ścieżka rowerowa Somonino-Goręczyno - Ostrzyce	promowanie ruchu rowerowego, który jest przyjazny dla środowiska, nie powoduje hałasu i emisji zanieczyszczeń, poprawa bezpieczeństwa rowerzystów	59 536
29.	Budowa przystani kajakowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą nad Jeziorem Ostrzyckim	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	12 523
30.	Budowa parku rekreacyjno - naukowego w Goręczynie	edukacja ekologiczna, pogłębianie wiedzy o możliwościach zrównoważonego użytkowania środowiska przyrodniczego	624 973
31.	Drabina dla OSP Egierowo	poprawa bezpieczeństwa środowiska i ludności poprzez zabezpieczenie odpowiedniego sprzętu dla służb ratunkowych	3 492
32.	Dotacja celowa z budżetu na dofinansowanie zakupu sonaru dla OSP Ostrzyce	poprawa bezpieczeństwa środowiska i ludności poprzez zabezpieczenie odpowiedniego sprzętu dla służb ratunkowych	29 936
Zadania realizowane w 2015 r.			
33.	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Egierowie wraz z zakupem agregatu prądotwórczego	modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości	744 440
34.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Somonino (dokumentacja)	zmniejszenie energochłonności budynku co ma istotny wpływ na ograniczenie zapotrzebowania na surowce, wpływa na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń podczas ich spalania	65 682
35.	Modernizacja drogi transportu rolnego Rąty - Ostrzyce	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	386 903
36.	Modernizacja drogi transportu rolnego Ostrzyce - Ramleje	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	980
37.	Budowa drogi asfaltowej Goręczyno - Somonino ul. Kasztelańska (wykup gruntu)	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	170 580
38.	Egierowo - nawierzchnia asfaltowa na dług. 391,3 mb x 3,5 m = 1.369,55m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	72 000
39.	Goręczyno - stabilizacja cementowa na dług. 115 mb i szerok. 3,5 mb, o pow. 402,5 m ² na drodze w kierunku Dąbrowy	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	13 500

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
40.	Goręczyno - zakup 200 szt. płyt yombo na utwardzenie drogi Na Dąbrowę	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	7 970
41.	Goręczyno - nawierzchnia asfaltowa na dług 200 mb x 3 + 4 m ² rozjazdu = 604 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	42 000
42.	Goręczyno - budowa chodnika w kierunku Dąbrowa z kostki betonowej na dług. 191 mb, szerok. 1,2 mb i o pow. 229,20 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	80 000
43.	Hopowo - modernizacja drogi Sarni Dwór - Nowy Dwór (dokumentacja)	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	3 690
44.	Hopowo - ułożenie nawierzchni bitumicznej na 2 odcinkach o łącznej dług. 245,5 mb i o pow. 819,67 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	35 000
45.	Kamela - nawierzchnia bitumiczna o pow. 875m ² , o dług.250 mb i o szerok. 3,5 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	40 000
46.	Kaplica - ułożenie nawierzchni asfaltowej na stabilizacji cementowej na dług. 361 mb x 3 mb o pow.1.083m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	65 800
47.	Ostrzyce - stabilizacja cementowa o pow. 1.400 m ² , dług.350m2 i nawierzchnia bitumiczna ul. Jałowcowa o pow. 1169 m ² na dług. 334 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	80 000
48.	Ostrzyce - poszerzenie drogi asfaltowej na odcinku 115mb i szerk. 1 m oraz ułożenie chodnika z kostki na ul. Na Koszowatkę na dług. 113 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	25 000
49.	Piotrowo - nawierzchnia bitumiczna o pow. 724,5m ² o dług. 207 mb i szerok. 3,5 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	30 000
50.	Połączyno - stabilizacja cementowa na dług. 375 mb i o pow. 1.500 m ² oraz nawierzchnia bitumiczna o pow. 760 m ² na dług. 253,34 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	66 000

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
51.	Ramleje - ułożenie nawierzchni asfaltowej na stabilizacji cementowej na dług. 248,6mb x 2,8 mb o pow.696,08 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	55 000
52.	Rąty - ułożenie 39 szt. płyt yombo i trelinki o łącznej pow. 168,14 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	8 800
53.	Rąty - zakup 100 szt. płyt yombo na utwardz. drogi przy posesji P. Gorlikowskiego, dwurzędowo na dług. 33 mb. W formie darowizny mieszkańcy ułożyli płyty o wartości 2 000 zł.	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	3 813
54.	Rąty - ułożenie płyt yombo o pow. 510 m ² na dług. 124 mb i o szerok. 4 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	40 000
55.	Rybaki - nawierzchnia bitumiczna o pow.1.600 m ² na dług. 435 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	65 000
56.	Ślawki - stabilizacja cementowa i ułożenie nawierzchni bitumicznej na dług. 155 mb, szerok.4,30 mb o pow. 666,50 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	66 000
57.	Ślawki - nawierzchnia asfaltowa na dwóch odcinkach o łącznej pow. 469 x 3,5 m=1.641,5 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	74 000
58.	Somonino - stabilizacja cementowa i ułożenie nawierzchni bitumicznej na dług. 207 mb, szeroko. 4 mb i o pow. 828 m ² na O. Sambora	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	62 000
59.	Somonino - budowa chodnika, ul. Siemiana (dokumentacja)	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	14 700
60.	Somonino -przebudowa ciągu pieszego od ul. Wolności do Ceynowy o pow. 181,5 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	40 000
61.	Somonino - ułożenie nawierzchni bitumicznej wraz z stabilizacją cementową na ul. Na Glinach 307,5mb x 4+77m ² =1307 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	60 000

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
62.	Starkowa Huta ułożenie dwuśladowo 600 szt. płyt yombo na dług. 225 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	36 000
63.	Starkowa Huta - stabilizacja cementowa o pow. 1.740m ² i dług. 435 mb i nawierzchnia bitumiczna o pow. 717,5 m ² na dług. 205 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	81 000
64.	Wyczechowo - ułożenie 100 szt. płyt yombo na drodze do placu zabaw na dług. 25 mb i o pow. 75 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	6 000
65.	Wyczechowo - ułożenie nawierzchni bitumicznej 191 mb x 3,3 = 630,3 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	32 000
66.	Wyczechowo - stabilizacja cementowa o dług. 340 mb i pow. 1 360 m ² i ułożenie nawierzchni bitumicznej na dług. 200 mb i o pow. 700 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	58 000
67.	Dotacja celowa na zakup sprzętu ratownictwa drogowego dla OSP Hopowo	poprawa bezpieczeństwa środowiska i ludności poprzez zabezpieczenie odpowiedniego sprzętu dla służb ratunkowych	20 000
68.	Dotacja na zakup samochodu strażackiego dla OSP Somonino	poprawa bezpieczeństwa środowiska i ludności poprzez zabezpieczenie odpowiedniego sprzętu dla służb ratunkowych	436 640
69.	Ścieżka rowerowa Somonino-Goręczyno - Ostrzyce	promowanie ruchu rowerowego, który jest przyjazny dla środowiska, nie powoduje hałasu i emisji zanieczyszczeń, poprawa bezpieczeństwa rowerzystów	27 060
70.	Monitoring Parku rekreacyjno - wypoczynkowego w Goręczynie	ochrona zasobów przyrodniczych	34 777
71.	Budowa przystani kajakowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą nad Jeziorem Ostrzyckim	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	43 843
72.	Budowa promenady nad brzegiem Jeziora Ostrzyckiego	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	541 511
73.	Budowa parku rekreacyjno - wypoczynkowego w Połączynie	edukacja ekologiczna, pogłębianie wiedzy o możliwościach zrównoważonego użytkowania środowiska przyrodniczego	512 193
74.	Utworzenie miejsc postojowych o charakterze rekreacyjno - naukowym w Połączynie i Piotrowie	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	79 437
75.	Monitoring promenady w Ostrzycach	ochrona zasobów przyrodniczych	26 441

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
76.	Budowa miejsc rekreacji w Ostrzycach i Wyczechowie	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	255 440
Zadania realizowane w 2016 r.			
77.	Modernizacja drogi transportu rolnego Ostrzyce - Ramleje ok. 900 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	260 306
78.	Borc - nawierzchnia asfaltowa w kierunku posesji P. Wierzba na stabilizacji cementowej na odcinku 325 mb i szer. 3,5 mb, pow. 1.137,50 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	70 000
79.	Egiertowo - ułożenie nawierzchni asfaltowej na podbudowie z kruszywa na dług. 360 mb, szer. 3,30mb + rozjazdy 111,83 m ² , pow. 1.299,83 m ² wraz z umocnieniem poboczy	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	66 000
80.	Goręczyno - Rąty ul. Graniczna - ułożenie płyt yombo na dług. 78 mb i pow. 312 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	30 000
81.	Hopowo - budowa drogi asfaltowej na podbudowie tłuczniowej na dług. 209 mb, szerok. 3,5 mb i o pow. 731,5 m ² oraz drugi odcinek na dług. 180 mb, szerok. 3 mb i o pow. 540 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	70 000
82.	Modernizacja drogi Sarni Dwór - Nowy Dwór (mapy do celów projektowych, prace geodezyjne przy podziale działki oraz wzniesienie znaków działki w obrębie Hopowa)	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	17 589
83.	Kamela - nawierzchnia asfaltowa na drodze o dług. 365 mb i szerok. 3,5 mb, o pow. 1 277,50 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	70 000
84.	Kaplica - ułożenie płyt yombo w trzech rzędach na długości 44 mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	10 000
85.	Ostrzyce - ul. Sosnowa - ułożenie masy asfaltowej na stabilizacji cementowej na odcinku 320 mb, szerok. 3,5 mb, o pow. 1.120 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	70 000
86.	Ostrzyce - ułożenie płyt yombo na Drodze Kaszubskiej na	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji	21 000

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
	długości 107,5 mb i szerok. 3mb, pow. 322,50 m ²	zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	
87.	Piotrowo - ułożenie masy asfaltowej na stabilizacji cementowej na odcinku 360 mb, szerok. 3,5 mb, o pow. 1 260 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	76 000
88.	Połączyno - nawierzchnia asfaltowa na dług. 400mb, szer.3,5 mb o pow. 1 679 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	70 000
89.	Ramleje - nawierzchnia asfaltowa na dług. 385 mb, szerok. 3,5 mb o pow.1 275 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	68 000
90.	Rąty - budowa drogi asfaltowej na stabilizacji cementowej o pow.1.565,3 m2 na długości 368 mb, szer.4,20 mb + rozjazdu o pow.93,3 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	138 000
91.	Rybaki - budowa drogi asfaltowej na podbudowie tłuczniowej na dług. 259 mb, szerok. 3,5 mb i o pow. 906,5 m ² w kierunku posesji P. Woźniak oraz na odcinku 125 mb, szerok.3,5 mb i o pow.437,5 m ² w kierunku posesji P. Reglińskiego	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	70 000
92.	Sławki - budowa drogi asfaltowej na podbudowie tłuczniowej na dług.320 mb, szerok.4 mb i o pow. 1.280 m2	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	70 000
93.	Somonino - przebudowa drogi na os. Mestwina na dług.266 mb i szer.4,67 mb, o pow.1.243 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	147 000
94.	Somonino- chodnik przy ul. Siemiana z kostki betonowej czerwonej i szarej na wjazdach o łącznej dług. 600 mb i o pow. 1 500 m ² wraz z krawężnikami drogowymi (498mb), obrzeżami (620 mb) i kanalizacją deszczową (404 mb)	wzrost poziomu bezpieczeństwa, ułatwienia dla ruchu pieszego i rowerowego jako alternatywy dla transportu samochodowego	356 500
95.	Somonino - os. Bernardyno - budowa chodnika z kostki betonowej na dług.154 mb, szer.1,20 mb i o pow.190,52 m ² wraz z wykonaniem wjazdów na posesje (6 sztuk) oraz odwodnienia	wzrost poziomu bezpieczeństwa, ułatwienia dla ruchu pieszego i rowerowego jako alternatywy dla transportu samochodowego	74 000

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
96.	Starkowa Huta - wykonano 2 odcinki drogi 1. ułożenie masy asfaltowej na stabilizacji cementowej na odcinku 170 mb, szerok. 3,5 mb, o pow. 595 m ² (31.000 zł) 2. ułożenie masy asfaltowej na odcinku 200 mb, szerok. 3 mb, o pow. 600m ² (31.500 zł).	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	62 500
97.	Strakowa Huta – ułożenie płyt yombo dwuśladowo na drodze dojazdowej na dług. 30mb	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	6 000
98.	Wyczechowo - nawierzchnia asfaltowa na dług. 110 mb, szerok. 3,5 mb o pow. 385 m ² wraz z umocnieniem poboczy oraz nawierzchnia asfaltowa od drogi powiatowej przy blokach PGR na odcinku 125 mb i szerok. 3 mb, o pow. 375 m ²	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	35 000
99.	Droga Goręczyno - Kiełpino ul. Kasztelańska (wykup gruntu, usługi geodezyjne, opłaty sądowe i weryfikacja kosztorysu)	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	26 308
100.	Zakup płyt Yombo w ilości 1 920 sztuk	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	66 125
101.	Ścieżka rowerowa Somonino-Ostrzyce - Kolano (dokumentacja techniczna)	promowanie ruchu rowerowego, który jest przyjazny dla środowiska, nie powoduje hałasu i emisji zanieczyszczeń, poprawa bezpieczeństwa rowerzystów	36 495
102.	Pomorskie Szlaki Kajakowe - Szlakiem Raduni (dokumentacja techniczna)	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	9 529
103.	Budowa węzła integracyjnego w Somoninie wraz z trasami dojazdowymi (dokumentacja techniczna)	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	35 669
104.	Zakup sprzętu ratowniczego (drabina) dla OSP Kaplica	poprawa bezpieczeństwa środowiska i ludności poprzez zabezpieczenie odpowiedniego sprzętu dla służb ratunkowych	7 380
105.	Dotacja celowa na zakup silnika do łodzi motorowej dla OSP Ostrzyce	poprawa bezpieczeństwa środowiska i ludności poprzez zabezpieczenie odpowiedniego sprzętu dla służb ratunkowych	19 700
106.	Dotacja celowa na zakup sprzętu ratowniczego dla OSP Hopowo	poprawa bezpieczeństwa środowiska i ludności poprzez zabezpieczenie odpowiedniego sprzętu dla służb ratunkowych	5 000

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
107.	Dotacja na zakup sprzętu ratowniczego dla OSP Somonino	poprawa bezpieczeństwa środowiska i ludności poprzez zabezpieczenie odpowiedniego sprzętu dla służb ratunkowych	15 000
108.	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków stanowiących własność Gminy Somonino (dokumentacja techniczna oraz aplikacyjna)	zmniejszenie energochłonności budynku co ma istotny wpływ na ograniczenie zapotrzebowania na surowce, wpływa na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń podczas ich spalania	26 909
109.	Eko Energia od Somonina aż po Przywidz (audyty, kosztorysy, KIP)	promowanie i wspieranie energetyki odnawialnej jako alternatywy dla surowców tradycyjnych, ograniczenie niskiej emisji, poprawa jakości powietrza atmosferycznego	42 880
Zadania realizowane w 2017 r.			
110.	Przyłącze wodociągowe do budynku mieszkalnego w Połęczynie	modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości	4 000
111.	Budowa sieci kanalizacyjnej w Borczu	uszczelnienie systemu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych, zmniejszenia zagrożenia dla wód podziemnych	17 000
112.	Przebudowa i remont stacji uzdatniania wody wraz z budową kanalizacji sanitarnej w miejscowości Starkowa Ruda	modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości	21 151
113.	Rozbudowa systemu wodno – kanalizacyjnego na terenie Gminy Somonino	uregulowanie gospodarki wodno – ściekowej na opisywanym obszarze	31 300
114.	Modernizacja drogi transportu rolnego Ostrzyce - Ramleje	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	11 808
115.	Modernizacja drogi transportu rolnego Rąty - Koszowatka	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	466 891
116.	Budowa drogi Sarni Dwór – Nowy Dwór (dokumentacja)	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	64 095
117.	Budowa drogi gminnej relacji Somonino – Goręczyno ul. Kasztelańska	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	6 274
118.	Modernizacja drogi w Egiertowie	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	107 000

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
119.	Modernizacja drogi w Goręczynie	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	106 600
120.	Modernizacja drogi w Ostrzycach	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	112 300
121.	Modernizacja drogi w Piotrowie	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	75 000
122.	Modernizacja drogi w Rybakach	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	75 500
123.	Modernizacja drogi w Somoninie Os. Mestwina	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	55 000
124.	Modernizacja drogi w Starkowej Hucie	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	196 500
125.	Modernizacja drogi wraz z przepustem w Somoninie Os. Komara	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	110 000
126.	Modernizacja dróg w Borczu	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	66 000
127.	Modernizacja dróg w Połączynie	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	184 500
128.	Modernizacja dróg w Wyczechowie	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	41 000
129.	Modernizacja dróg w Rątach	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	85 000
130.	Ułożenie nawierzchni asfaltowej na stabilizacji cementowej na	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji	59 000

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
	drogach gminnych - Kaplica	zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	
131.	Ułożenie nawierzchni asfaltowej na stabilizacji cementowej na drogach gminnych - Sławki	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	99 000
132.	Ułożenie nawierzchni asfaltowej na stabilizacji cementowej na drogach w Sołectwie Hopowo	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	99 000
133.	Ułożenie nawierzchni asfaltowej na stabilizacji cementowej na drogach w Sołectwie Ramleje	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	100 000
134.	Ułożenie nawierzchni asfaltowej na zjeździe z Os. Dambka	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	9 800
135.	Budowa węzła integracyjnego w Somoninie wraz z trasami dojazd	obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa	67 594
136.	Budowa ścieżki rowerowej Somonino – Ostrzyce - Kolano	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	56 000
137.	Wykonanie plaży i pomostu pływającego nad jeziorem w Kameli	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	11 685
138.	Budowa pomostów nad Jeziorem Połczyńskim	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	3 060
139.	Pomorskie Szlaki Kajakowe – Szlakiem Raduni	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	26 229
140.	Zakup pomp dla OSP Kaplica i Kamela	poprawa bezpieczeństwa środowiska i ludności poprzez zabezpieczenie odpowiedniego sprzętu dla służb ratunkowych	11 192
141.	Modernizacja oświetlenia zewnętrznego na terenie gmin: Chmielno, Somonino, Stężycza i Żukowo w oparciu o zastosowanie energooszczędnych opraw ledowych i nowoczesnego systemu sterowania	zmniejszenie zużycia energii w ogólnym rozrachunku powoduje zmniejszenie zużycia surowców koniecznych do produkcji energii	4 174,45

Lp.	Nazwa zadania	Pozytywny wpływ realizacji zadania na stan środowiska i jakość życia	Koszt realizacji zadania (zł)
142.	Budowa placu zabaw w Borczu i rozbudowa placów zabaw w Kaplicy, Połączynie i Starkowej Hucie	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	7 380
143.	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków stanowiących własność Gminy Somonino	zmniejszenie energochłonności budynku co ma istotny wpływ na ograniczenie zapotrzebowania na surowce, wpływa na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń podczas ich spalania	1 274 259
144.	Eko Energia od Somonina aż po Przywidz	promowanie i wspieranie energetyki odnawialnej jako alternatywy dla surowców tradycyjnych, ograniczenie niskiej emisji, poprawa jakości powietrza atmosferycznego	7 578
145.	Dotacja celowa na realizację zadania pn. "Czyste powietrze Gminy Somonino - modernizacja systemów grzewczych w prywatnych budynkach mieszkalnych"	Poprzez modernizację systemów grzewczych eliminuje się przestarzałe, wysokoemisyjne i nieefektywne źródła ogrzewania emitujące do atmosfery znaczne ilości zanieczyszczeń	157 136
146.	Przebudowa boiska trawiastego wraz z systemem nawadniania w Goręczynie	ochrona zasobów przyrodniczych, promocja walorów i zasobów naturalnych, przeciwdziałanie wzrastającej presji ruchu turystycznego na stan środowiska	149 310

Źródło: opracowanie własne na podstawie:

- 1) Uchwały Nr XXXI/260/18 Rady Gminy Somonino z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Somonino za 2017 rok,
- 2) Uchwały Nr XXI/184/17 Rady Gminy Somonino z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Somonino za 2016 rok,
- 3) Uchwały Nr XIV/100/16 Rady Gminy Somonino z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Somonino za 2015 rok,
- 4) Uchwały Nr VI/34/15 Rady Gminy Somonino z dnia 17 czerwca 2015 r. w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Somonino za 2014 rok.

4. EDUKACJA EKOLOGICZNA

4.1. DZIAŁANIA GMINY SOMONINO

Gmina Somonino bierze udział w konkursie "Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego", który jest co rok organizowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Gdańsku w związku z czym corocznie prowadzi kampanię edukacyjną.

Gmina poprzez plakaty, broszury i poradniki informuje mieszkańców o zagrożeniu jakie może nieść za sobą azbest. Na zebraniach wiejskich broszury lub plakaty są przekazywane mieszkańcom. W Urzędzie Gminy oraz na tablicach informacyjnych wywieszane są informacje dotyczące możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest i możliwości jego unieszkodliwienia z dotacją. Cennym źródłem informacji jest strona internetowa Urzędu Gminy.

Na temat gospodarki odpadami i segregacji mieszkańcy są również informowani poprzez zebrania wiejskie, stronę internetową (bieżąca informacja o selekcji odpadów).

Na terenie Gminy Somonino organizowane są konkursy edukacyjne dla najmłodszych podczas festynów. Edukacja ekologiczna prowadzona jest także podczas zebrań wiejskich.

Corocznie uczniowie biorą udział w akcji „Dzień ziemi – akcja sprzątania świata”. Z tematyką gospodarowania odpadami związane są konkursy w segregacji odpadów oraz akcja informacyjna dotycząca zakazu palenia śmieci.

W szkołach prowadzone są liczne akcje edukacyjne mające na celu zwrócenie uwagi na wartości przyrodnicze regionu, potrzebę prawidłowego gospodarowania odpadami, zrównoważonego zużycia energii i surowców.

Działalność edukacyjna prowadzona jest również na poziomie powiatowym.

W okresie sprawozdawczym działania Powiatu Kartuskiego w zakresie edukacji ekologicznej to:

- organizacja konkursu z elementami edukacji ekologicznej „Piękna Wieś”
- prowadzenie warsztatów dla dzieci w wieku przedszkolnym z zakresu zmian klimatycznych, oszczędności energii, znaczenia wody w przyrodzie oraz segregacji odpadów zlecone do realizacji Pomorskiemu Oddziałowi Okręgowego Polskiego Czerwonego Krzyża w zadaniu „EKO małuchy – przyrody zuchy. Zajęcia edukacyjne z zakresu ochrony przyrody i zachowań proekologicznych dla dzieci”.
- nawiązanie współpracy międzyszkolnej na rzecz ochrony środowiska, przeprowadzenie szkoleń, zawiązanie grup ekologicznych dbających o rozwój ekologii w danej szkole – zadanie zlecone do realizacji Stowarzyszeniu „Jesteśmy Razem” pn. „Jesteśmy Eko- Pozytywni” – powiatowe spotkania szkół z ekologią,
- działania warsztatowe i edukacyjne dotyczące redukcji emisji CO₂, wymiana doświadczeń w ramach współpracy polsko-niemieckiej, organizacja konkursów i prowadzenie akcji ekologicznych – działania realizowało Stowarzyszenie „Jesteśmy Razem” w ramach zleconego zadania pn. „CO₂ – wróg numer jeden każdego z nas! Jesteśmy EKO – POZYTYWNI II powiatowe spotkanie szkolnych Ekodetektywów”.

5. RAPORT FINANSOWY

5.1. WYDATKI BUDŻETOWE GMINY SOMONINO WG DZIAŁÓW W LATACH 2014-2017

Analiza wydatków Gminy Somonino w przekroju lat 2014-2017 pozwala stwierdzić, że wydatki w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w ujęciu kwotowym rosną. Szczegółowe informacje przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 11. Wydatki w poszczególnych działach budżetowych w latach 2014-2017

Wyszczególnienie wydatków w poszczególnych latach	Wielkość wydatków w poszczególnych latach (zł)			
	2014	2015	2016	2017
Dział 010 - Rolnictwo i leśnictwo	951634,03	1354768,75	540497,49	800721,45
Dział 600 - Transport i łączność	1058024,46	2023928,98	2300795,87	2835040,18
Dział 630 - Turystyka	84692,44	1304225,75	126131,60	114583,32
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	91284,76	169244,36	168105,47	235243,77
Dział 710 - Działalność usługowa	50116,41	125321,67	42707,95	115037,43
Dział 750 - Administracja publiczna	3536847,81	3681930,57	3786127,94	3937063,68
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	42834,00	48772,13	6671,30	1900,54
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	380183,51	863658,34	379105,25	470040,45
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	371542,54	338225,24	299257,68	271489,33
Dział 801 - Oświata i wychowanie	14036508,04	14634689,56	18294819,57	17563080,35
Dział 851 - Ochrona zdrowia	214762,46	316202,70	190489,08	192105,07
Dział 852 - Pomoc społeczna	8188006,84	8816402,71	18791137,46	2940601,35
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1192921,66	788755,98	317451,76	539867,97
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	832844,56	432419,31	169880,11	230454,40
Dział 855 - Rodzina (od 2017 r.)	-	-	-	19716620,46
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2545997,26	1863524,55	1996218,97	3379356,17
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1996682,06	1366389,52	1119026,80	1222598,94
Dział 926 - Kultura fizyczna	2217910,58	637589,13	930824,56	574568,13
ogółem	37 792 793,42	38 766 049,25	49 459 248,86	55140372,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z budżetu Gminy Somonino i danych GUS.

Udział wydatków w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska względem ogółu wydatków Gminy Somonino w opisywanym okresie wyniósł w 2014 r. – 6,74 %, w 2015 r. – 4,81 %, w 2016 r. – 4,04 %, w 2017 r. – 6,13 %.

6. ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI WYZNACZONYMI W POWIATOWYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Należy podkreślić, że analiza spójności zadań wyznaczonych do realizacji w gminnym programie ochrony środowiska z zadaniami wyznaczonymi w powiatowym programie ochrony środowiska są następujące:

- co do zasady zadania przewidziane w obu programach ochrony środowiska są ze sobą spójne ze względu na zamierzony efekt jakim jest poprawa jakości środowiska,
- widoczne są rozbieżności w sposobie zapisu poszczególnych zadań jednak wskazany brak spójności w sposobie zapisu poszczególnych zadań nie wynika z tego, że zadania się wykluczają, ale z istoty problemów występujących w obu jednostkach i możliwościach realizacji poszczególnych zadań,
- z uwagi na fakt, że oba programy ochrony środowiska były opracowywane w różnym czasie i na zróżnicowaną perspektywę czasową występują pewne różnice w zakresie układu treści czy objętość dokumentów, jednak zakres tematyczny jest podobny.

Ogólnie należy stwierdzić, że wszystkie analizowane dokumenty mają na celu ochronę środowiska i poszczególnych jego komponentów, dlatego treść i zgodność tych dokumentów biorąc pod uwagę spójność zapisów należy ocenić pozytywnie.

7. OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ

Analiza wykonania zadań pozwala na stwierdzenie, że podstawowymi barierami w realizacji zadań przewidzianych w programie ochrony środowiska są:

- bariery finansowe – spowodowane niewystarczającą ilością środków finansowych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska,
- bariery związane z niewystarczającą świadomością ekologiczną – wynikające z braku wiedzy i pełnego przekonania o potrzebie ochrony środowiska przez poszczególne podmioty i mieszkańców, istnieje przekonanie, że np. oszczędzanie wody w skali pojedynczego gospodarstwa domowego nie przyniesie oczekiwanych rezultatów,
- bariery związane ze współpracą i organizacją – z analizy zadań wynika, że część z nich przewidziane jest do dużej ilości jednostek i podmiotów, w związku z czym przerzucana jest odpowiedzialność za realizację poszczególnych zadań na inne organy,
- bariery prawne – każde zadanie jakie mogłoby być realizowane w zakresie ochrony środowiska musi być zgodne z obowiązującym prawem, co w związku z wieloma

interpretacjami prawnymi poszczególnych przepisów powoduje długotrwałą realizację niektórych zadań bądź niespójność działań podejmowanych przez różne podmioty,

- bariery wynikające z nieznamienia przepisów – co związane jest choćby z faktem szybko zmieniającego się prawa w zakresie ochrony środowiska, które np. dla mieszkańców może być niejasne.

8. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

8.1. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z ANALIZY WSKAŹNIKOWEJ NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

W ocenie postępu wdrażania programu ochrony środowiska oraz jego faktycznego wpływu na środowisko pomocna jest analiza i monitorowanie założonych efektów ekologicznych.

Zapewni ciągły nadzór nad wykonaniem programu. W przypadku nie osiągnięcia zaplanowanych zamierzeń należy dokonać analizy sytuacji i poznać jej przyczyny.

W zdecydowanej większości stwierdzono, że realizacja zadań przewidzianych w raportowanym dokumencie przebiega poprawnie. Są to w dużej części zadania ciągłe, wobec czego konieczna jest kontynuacja podjętych prac (np. związanych z rozwojem sieci kanalizacyjnej).

Realizowane zadania przyczyniły się do szeregu korzystnych z punktu widzenia ochrony środowiska zmian. Wybrane z pozytywnych zmian to:

- poprawiła się jakość powietrza w zakresie pyłu PM_{2,5},
- na wysokim poziomie ukształtował się odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej co wynika z rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej,
- przyrósł odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej co związane było z rozbudową i modernizacją systemu,
- nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych,
- zwiększyła się masa odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny,
- osiągnięto prawie wszystkie wymagane prawem poziomy ekologiczne w gospodarce odpadami (%) – wyjątek stanowi rok 2014, kiedy nie został osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej.

W niniejszym raporcie wskazano też kilka aspektów, w ramach których nie zanotowano pozytywnych zmian. Dlatego w kolejnych latach na te elementy należy zwrócić szczególną uwagę. Oto wybrane wskaźniki w ramach których nie zanotowano pozytywnych zmian:

- na bardzo niskim poziomie utrzymuje się odsetek mieszkańców mających dostęp do sieci gazowej (są to w zasadzie pojedyncze gospodarstwa), jednak jest to element na który Gmina Somonino ma niewielki wpływ, gdyż zależy to od działań inwestorów,
- znacznie zwiększyło się zużycie wody na jednego mieszkańca (m^3) dlatego należy prowadzić edukację ekologiczną w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów wodnych,
- stwierdzono wzrost ładunku zanieczyszczeń BZT5 i zawiesiny ogólnej w ściekach oczyszczonych, jednak należy podkreślić, że nie jest to wynik spadku efektywności oczyszczalni ścieków, ale zwiększonej ilości ścieków trafiających na oczyszczalnię,
- wzrost ilości ścieków kierowanych do oczyszczalni, mimo że mógłby wskazywać na zwiększoną presję na środowisko, również można rozpatrywać w kontekście pozytywnym – mniej ścieków zagospodarowanych poza oczyszczalnią wzmacnia możliwości kontroli i dobrego oczyszczenia ścieków,
- zwiększyła się masa zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych ogółem na 1 mieszkańca (kg) – w tym przypadku należy prowadzić działania edukacyjne i organizacyjne mające na celu zwiększenie udziału odpadów odbieranych selektywnie. Natomiast sam wzrost masy odpadów komunalnych nie jest zjawiskiem niekorzystnym. Świadczy raczej o uszczelnieniu systemu odbioru odpadów, które wcześniej też powstawały, ale nie były przekazywane do systemu, a zagospodarowane nielegalnie (np. poprzez spalanie w piecach centralnego ogrzewania).

Biorąc pod uwagę powyższe informacje oraz dane przedstawione w formie tabelarycznej należy pozytywnie ocenić realizację programu ochrony środowiska Gminy Somonino.

Przeważają pozytywne aspekty podejmowanych działań co znajduje odzwierciedlenie zarówno we wskaźnikach jak i podejmowanych zadaniach.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono analizę wskaźnikową szeregu elementów związanych z ochroną środowiska. Dane zaprezentowano dla lat 2014-2017.

8.2. TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Poniżej, w formie tabeli przedstawiono wartości poszczególnych wskaźników w latach 2014-2017.

Tabela 12. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2014-2017

Lp.	Wskaźniki	2014	2015	2016	2017
Powietrze atmosferyczne					
1.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochronę zdrowia ludzi, gdzie w ocenie uwzględnia się parametry wymienione poniżej:	klasa:	klasa:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),	A	A	A	A
	dwutlenek azotu (NO ₂),	A	A	A	A
	tlenek węgla (CO),	A	A	A	A
	benzen (C ₆ H ₆),	A	A	A	A
	ozon (O ₃),	A (D2)	A (D2)	A (D2)	A (D2)
	pył PM10,	C	C	C	C
	pył PM2,5,	C	A (C1)	A	A
	benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM10, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM10.	C	C	C	C
2.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin, gdzie w ocenie uwzględnia się:	klasa:	klasa:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),	A	A	A	A
	tlenki azotu (NO _x),	A	A	A	A
	ozon (O ₃).	A (D2)	A (D2)	A (D2)	A (D2)
3.	Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej ogółem (%)	0,1	0,1	0,2	b.d.
4.	Długość czynnej sieci gazowej (w km)	0,343	15,347	15,447	b.d.
Zagrożenia hałasem					
5.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	9,3	9,3	9,3	b.d.

Lp.	Wskaźniki	2014	2015	2016	2017
6.	Liczba przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na trasach komunikacyjnych (sztuk)	brak badań	brak badań	brak badań	b.d.
7.	Wielkość zanotowanych przekroczeń (dB)	brak badań	brak badań	brak badań	b.d.
8.	Miejsca notowanych przekroczeń	brak badań	brak badań	brak badań	b.d.
Pola elektromagnetyczne					
9.	Wynik pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych	brak badań	brak badań	brak przekroczeń	brak badań
10.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	9,3	9,3	9,3	b.d.
Zasoby wodne					
11.	Jakość wód JCWP Wierzyca z jeziorami Grabowskie i Wierzysko do wypływu z jez. Zagnanie w punkcie pomiarowym Wierzyca - Sarnowy, z uwzględnieniem następujących parametrów:	-	-	-	-
	Klasa elementów biologicznych	nie badano	nie badano	II	b.d.
	klasa elementów hydromorfologicznych	nie badano	nie badano	I	b.d.
	klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5)	nie badano	nie badano	PSD	b.d.
	klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.6)	nie badano	nie badano	brak oceny	b.d.
	stan / potencjał ekologiczny	nie badano	nie badano	umiarkowany	b.d.
	stan chemiczny	nie badano	nie badano	brak oceny	b.d.
12.	stan JCWP	nie badano	nie badano	zły	b.d.
	Jakość wód JCWP Reknica w punkcie pomiarowym Reknica - ujście, z uwzględnieniem następujących parametrów:	-	-	-	-
	Klasa elementów biologicznych	nie badano	II	nie badano	b.d.
	klasa elementów hydromorfologicznych	nie badano	II	nie badano	b.d.
	klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5)	nie badano	II	nie badano	b.d.
	klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.6)	nie badano	II	nie badano	b.d.
	stan / potencjał ekologiczny	nie badano	dobry	nie badano	b.d.
13.	stan chemiczny	nie badano	dobry	nie badano	b.d.
	stan JCWP	nie badano	dobry	nie badano	b.d.
13.	Jakość wód JCWP Reknica w punkcie pomiarowym Reknica - ujście, z uwzględnieniem następujących parametrów:	-	-	-	-

Lp.	Wskaźniki	2014	2015	2016	2017
	Klasa elementów biologicznych	nie badano	II	nie badano	b.d.
	klasa elementów hydromorfologicznych	nie badano	II	nie badano	b.d.
	klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5)	nie badano	II	nie badano	b.d.
	klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.6)	nie badano	II	nie badano	b.d.
	stan / potencjał ekologiczny	nie badano	dobry	nie badano	b.d.
	stan chemiczny	nie badano	dobry	nie badano	b.d.
	stan JCWP	nie badano	dobry	nie badano	b.d.
14.	Stan chemiczny i ilościowy jednolitej części wód podziemnych nr 13	nie badano	nie badano	dobry	b.d.
15.	Stan chemiczny i ilościowy jednolitej części wód podziemnych nr 28	nie badano	nie badano	dobry	b.d.
Gospodarka wodno-ściekowa					
16.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku (dam ³)	325,6	347,6	350,6	b.d.
17.	Zużycie wody na jednego mieszkańca (m ³)	27,0	28,1	28,2	28,0
18.	Zużycie wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej (dam ³)	321,6	342,6	346,6	b.d.
19.	Zużycie wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej – gospodarstwa domowe (dam ³)	275,2	287,6	291,6	b.d.
20.	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%) ogółem	99,9	99,9	99,9	99,9
21.	Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (km)	143,8	144,5	144,7	145,3
22.	Sieć wodociągowa rozdzielcza na 100 km ² (km)	128,3	128,9	129,1	b.d.
23.	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (sztuk)	2789	2810	2894	2894
24.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam ³)	275,2	287,6	291,6	294,4
25.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%) ogółem	75,3	75,7	75,9	b.d.
26.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	88,4	89,1	89,2	89,4
27.	Sieć kanalizacyjna rozdzielcza na 100 km ² (km)	78,9	79,5	79,6	b.d.
28.	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (sztuk)	1723	1764	1788	1788
29.	Ścieki odprowadzone (dam ³)	347,0	301,0	305,0	306
30.	Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków – z podwyższonym usuwaniem biogenów (sztuk)	1	1	1	1
31.	Wielkość (przepustowość) komunalnych oczyszczalni ścieków w RLM	21000	21000	21000	21000

Lp.	Wskaźniki	2014	2015	2016	2017
	(osoba)				
32.	Ścieki oczyszczane łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi w ciągu roku ogółem (dm ³)	447	406	420	463
33.	Ścieki oczyszczane biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w % ścieków ogółem (%)	100,0	100,0	100,0	100
34.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: BZT5 (kg/rok)	1 507	5 310	3 409	5 093
35.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: ChZT (kg/rok)	32 547	32 583	16 058	25 002
36.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: zawiesina ogólna (kg/rok)	3 480	3 223	4 463	4 630
37.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: azot ogólny (kg/rok)	7 453	4 738	5 848	6 482
38.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: fosfor ogólny (kg/rok)	98	69	227	463
39.	Osady wytworzone w oczyszczalniach ścieków w ciągu roku (t)	56	65	84	81
40.	Osady wytworzone w oczyszczalniach ścieków w ciągu roku – stosowane w rolnictwie (t)	55	53	71	5
41.	Liczba zbiorników bezodpływowych (sztuk)	964	977	990	b.d.
42.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (sztuk)	7	9	9	b.d.
43.	Liczba stacji zlewnych (sztuk)	1	1	1	1
Gleby i zasoby surowców naturalnych					
44.	Powierzchnia zrekultywowanych terenów na podstawie decyzji uznających rekultywację za zakończoną wydanych w danym roku (ha)	0,0	0,0	0,0	0,0
45.	Liczba planów zagospodarowania przestrzennego ogółem (sztuk)	74	74	74	b.d.
46.	Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego (ha)	1040	1040	1040	b.d.
47.	Łączna powierzchnia gruntów rolnych, dla których zmieniono w planach przeznaczenie na cele nierolnicze (ha)	41	41	41	b.d.
48.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	9,3	9,3	9,3	b.d.
Gospodarka odpadami					

Lp.	Wskaźniki	2014	2015	2016	2017
49.	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (t)	938,00	953,64	1345,00	b.d.
50.	Zmieszane odpady komunalne ogółem na 1 mieszkańca (kg)	92,2	93,1	129,9	b.d.
51.	Zmieszane odpady zebrane z gospodarstw domowych w ciągu roku (t)	691,56	714,27	961,58	b.d.
52.	Zmieszane odpady komunalne zebrane z gospodarstw domowych ogółem na 1 mieszkańca (kg)	68,0	69,7	92,9	b.d.
53.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	nieosiągnięty	osiągnięty	osiągnięty	osiągnięty
54.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, tworzyw sztucznych, szkła, metalu	osiągnięty	osiągnięty	osiągnięty	osiągnięty
55.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	osiągnięty	osiągnięty	osiągnięty	osiągnięty
Zasoby przyrodnicze					
56.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych ogółem, z wyłączeniem obszarów Natura 2000 (ha)	3659,00	3659,00	3659,00	3659,00
57.	Powierzchnia rezerwatów przyrody (ha)	15,0	15,0	15,0	15,0
58.	Powierzchnia parków krajobrazowych razem (ha)	1 366,0	1 366,0	1 366,0	1 366,0
59.	Powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu razem (ha)	2 293,0	2 293,0	2 293,0	2 293,0
60.	Powierzchnia zespołów przyrodniczo - krajobrazowych (ha)	230,0	230,0	230,0	230,0
61.	Liczba pomników przyrody (sztuk)	9	9	9	9
62.	Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w pow. ogółem (%)	0,0	0,0	0,0	b.d.
63.	Lesistość (%)	37,3	37,1	37,3	b.d.
64.	Powierzchnia lasów ogółem (ha)	4176,93	4162,68	4179,41	4 203,02
Poważne awarie przemysłowe					
65.	Liczba zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0	0	0
66.	Liczba zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0	0	0
67.	Liczba zgłoszonych do WIOŚ poważnych awarii przemysłowych	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnych danych GUS, WIOŚ i GIOŚ

8.3. ZASADY DALSZEGO MONITORINGU

W procesie wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. Z tego względu ważne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania oraz będą mogły być dokonane modyfikacje programu.

Niniejszy dokument jest wypełnieniem obowiązku monitorowania i sprawdzania efektów realizacji wobec obowiązującego dotychczas Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Somonino na lata 2014-2017 roku.

System kontroli środowiska, jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska i może być traktowany jako podstawa do oceny całej polityki ochrony środowiska. Jest jednym z najważniejszych kryteriów, na podstawie których tworzona jest nowa polityka.

Mierniki efektów ekologicznych są w znacznym stopniu dostępne jako wielkości mierzone w ramach istniejących systemów kontroli i monitoringu.

Stały monitoring wdrażania zapisów programu powinien być prowadzony w cyklu dwuletnim, co oznacza, że co dwa lata należy opracować raport z realizacji obowiązującego dokumentu. Wyniki tego raportu powinny być wskazówką, co należy poprawić, gdzie skoncentrować działania. Następne dwa lata to realizacja kolejnych działań, po czym znowu należy sporządzić raport z kolejnych dwóch lat realizacji POŚ. Cykl zobrazowano na rycinie.

Ryc. 9. Cykl realizacji i monitorowania POŚ w cyklu dwuletnim

Źródło: opracowanie własne

W związku z powyższym, nowoopracowany program również będzie trzeba raportować. Kolejny raport powinien obejmować lata 2018-2019 i być sporządzony w 2020 r.

SPIS TABEL

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2014-2017 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	10
Tabela 2. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2014-2017 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	10
Tabela 3. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek zlokalizowanych w obrębie Gminy Somonino	11
Tabela 4. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujących teren Gminy Somonino, które badane były w okresie sprawozdawczym	12
Tabela 5. Cele środowiskowe dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych ze wskazaniem zagrożeń ich osiągnięcia	13
Tabela 6. Stan wód podziemnych dla JCWPd obejmujących obszar Gminy Somonino	14
Tabela 7. Ochrona przyrody na terenie Gminy Somonino w latach 2014-2017	21
Tabela 8. Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Somonino przebadanych w latach 2014-2017	24
Tabela 9. Natężenie ruchu pojazdów silnikowych na odcinkach dróg wojewódzkich na terenie Gminy Somonino (wg GPR 2015 r.)	28
Tabela 10. Opis realizacji wybranych zadań mających wpływ na ochronę środowiska wraz z podaniem kosztów realizacji zadania oraz komponentów środowiska na które wpływa realizacja zadania	36
Tabela 11. Wydatki w poszczególnych działach budżetowych w latach 2014-2017	51
Tabela 12. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2014-2017	55

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Granice złóż na terenie Gminy Somonino	22
Ryc. 2. Granice obszarów górniczych i terenów górniczych w Gminie Somonino	23
Ryc. 3. Odczyn (pH) gleb z terenu Gminy Somonino	25
Ryc. 4. Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Somonino	26
Ryc. 5. Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Somonino	26
Ryc. 6. Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Somonino	26
Ryc. 7. Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Somonino	27
Ryc. 8. Średni dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych i wojewódzkich centralnej części województwa pomorskiego wg GPR 2015	29
Ryc. 9. Cykl realizacji i monitorowania POŚ w cyklu dwuletnim	60